

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1954.

4 MAI 1954.

COMMISSION MIXTE CHARGÉE DE DONNER
UN AVIS SUR LES MODIFICATIONS À APPORTER
À LA LEGISLATION EN VUE DE PERMETTRE À
LA BELGIQUE DE REMPLIR SES OBLIGATIONS
INTERNATIONALES, TOUT EN FIXANT AU MINI-
MUM LA DURÉE DU SERVICE MILITAIRE ⁽¹⁾.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
PAR MM. BRUYNINCX et DEJARDIN.

SOMMAIRE.

	Pages.
Texte de la loi	2
Composition de la Commission	3
La mission de la Commission conformément au texte même de la loi	4
PREMIÈRE PARTIE. — Les engagements internationaux et l'évolution de l'organisation militaire	5
DEUXIÈME PARTIE. — L'organisation de l'armée	7
A. Force terrestre	7
B. Force aérienne	10
C. Force navale	11
TROISIÈME PARTIE. — Répercussion d'une éventuelle réduction de la durée du service militaire	12
Répercussion d'une éventuelle réduction du temps de service militaire sur les classes 1953-1954	14
QUATRIÈME PARTIE. — Les mesures compensatoires en cas de réduction de la durée du service militaire	18
1. La législation de milice	19
2. Le remplacement des miliciens par des volontaires de carrière et des civils	26
3. La garde territoriale antiaérienne (G.T.A.)	28
4. Le volontariat en général	29
5. Le service militaire féminin	30

⁽¹⁾ Cette Commission a été instituée en application de la loi du 8 décembre 1953.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1954.

4 MEI 1954.

GEMENGDE COMMISSIE GELAST ADVIES UIT
TE BRENGEN OVER DE WIJZIGINGEN DIE
MOETEN AANGEBRACHT WORDEN IN DE WET-
GEVING TEN EINDE BELGIE IN STAAT TE STEL-
LEN OM ZIJN INTERNATIONALE VERPLICHTIN-
GEN NA TE KOMEN, ZELFS NA INKRIMPING
TOT HET MINIMUM VAN DE DUUR VAN DE
MILITAIRE DIENSTTIJD ⁽¹⁾.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEREN BRUYNINCX en DEJARDIN.

INHOUD.

	Bladz.
Tekst van de wet	2
Samenstelling van de Commissie	3
De opdracht van de Commissie volgens de tekst zelf van de wet	4
EERSTE DEEL. — De internationale verplichtingen en de evolutie van de militaire organisatie	5
TWEEDE DEEL. — De organisatie van het leger	7
A. Landmacht	7
B. Luchtmacht	10
C. Zeemacht	11
DERDE DEEL. — Weerslag van een gebeurlijke vermindering van de duur van de dienstdienst	12
Weerslag van een gebeurlijke vermindering van de dienstdienst op de klassen 1953-1954	14
VIERDE DEEL. — Compensatiemaatregelen in geval van vermindering van de duur van de militaire dienstdienst	18
1. De wetgeving op de dienstplicht	19
2. De vervanging van dienstplichtigen door beroepsvrijwilligers en burgers	26
3. De territoriale wacht voor luchtafweer (T.W.L.)	28
4. Het vrijwilligerschap in het algemeen	29
5. De vrouwelijke militaire dienst	30

⁽¹⁾ Deze Commissie werd ingesteld ingevolge de wet van 8 December 1953.

8 DÉCEMBRE 1953.

8 DECEMBER 1953.

LOI INSTITUANT UNE COMMISSION MIXTE CHARGÉE DE DONNER UN AVIS SUR LES MODIFICATIONS À APPORTER À LA LEGISLATION EN VUE DE PERMETTRE À LA BELGIQUE DE REMPLIR SES OBLIGATIONS INTERNATIONALES, TOUT EN FIXANT AU MINIMUM LA DURÉE DU SERVICE MILITAIRE.

WET TOT INSTELLING VAN EEN GEMENGDE COMMISSIE DIE ADVIES ZOU UITBRENGEN OVER DE WIJZIGINGEN DIE MOETEN AANGEBRACHT WORDEN IN DE WETGEVING TEN EINDE BELGIË IN STAAT TE STELLEN OM ZIJN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN NA TE KOMEN, ZEELF NA INKRIMPING TOT HET MINIMUM VAN DE DUUR VAN DE MILITAIRE DIENSTTIJD.

BAUDOUIN, ROI DES BELGES.

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN.

*A tous, présents et à venir, SALUT.**Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.*

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Article premier.

Eerste artikel.

Il est institué une Commission mixte, composée de membres du Parlement et d'officiers généraux et supérieurs de l'armée.

Een Gemengde Commissie wordt ingesteld, bestaande uit parlementsleden en uit opperofficieren en hoofdofficiëren van het leger.

Art. 2.

Art. 2.

La Commission a pour objet de donner son avis :

De Commissie heeft ten doel haar advies te verstrekken over :

1° sur les modifications qui pourraient être apportées à la législation sur la milice;

1° de wijzigingen welke zouden kunnen aangebracht worden in de wetgeving op de dienstplicht;

2° sur la meilleure utilisation des levées de milice, le recrutement et les obligations de service;

2° de beste aanwending van de militielichtingen, de aanwerving en de dienstverplichtingen;

3° sur la structure des forces armées et de leurs effectifs, la durée du terme du service actif imposé aux miliciens en rapport avec les obligations internationales. Elle tiendra compte en outre, pour autant que de besoin, des précisions énoncées dans le projet de Communauté Européenne de Défense, en vue d'étudier et de préparer leur application éventuelle.

3° de structuur van de strijdkrachten en hun effectieven, de duur van de actieve dienst die aan de dienstplichtigen wordt opgelegd in het kader van de internationale verplichtingen. Zij houdt bovendien, voor zover dit nodig is, rekening met de nadere bepalingen vervat in het ontwerp van Europese Defensiegemeenschap, ten einde de eventuele toepassing er van in studie te nemen en voor te bereiden.

Art. 3.

Art. 3.

La Commission se compose de quatorze membres du Parlement et de quatre officiers. Ses membres sont nommés par arrêté royal. Les membres parlementaires sont nommés sur présentation des présidents des deux Chambres législatives. Les fonctions de secrétaire et de secrétaire adjoint sont confiées à des officiers.

De Commissie is samengesteld uit veertien parlementsleden en vier officieren. Haar leden worden bij koninklijk besluit benoemd. De leden-parlementsleden worden benoemd op de voordracht van de voorzitters van beide Wetgevende Kamers. De functies van secretaris en adjunct-secretaris worden toevertrouwd aan officieren.

Art. 4.

Art. 4.

La Commission mixte donnera son avis dans les trois mois de la mise en vigueur de la présente loi.

De Gemengde Commissie verstrekt haar advies binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 5.

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur Belge*.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur Belge*.

Donné à Bruxelles, le 8 décembre 1953.

Art. 5.

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Gegeven te Brussel, de 8 December 1953.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Défense Nationale.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Landsverdediging.

E. DE GREEF.

Vu et scellé du sceau de l'Etat :

Le Ministre de la Justice.

Gezien en met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie.

DU BUS DE WARNAFFE.

(Publié par le *Moniteur belge* du 16 décembre 1953, n° 350.)

(Bekendgemaakt door het *Belgisch Staatsblad* van 16 December 1953, n° 350.)

COMPOSITION DE LA COMMISSION.

Président :

M. le vicomte COSSÉE DE MAULDE, V.-M.-J., membre du Sénat.

Membres :

MM. BAERT, J.-H.-E., MACHTENS, E.-G., Baron NOTHOMB, P.-F., RASSART, H.-F., VAN BUGGENHOUT, J.-F., VREVEN, R.-A.-P., membres du Sénat.

MM. BRUYNINCX, W.-R.-A.-M.-J., DEJARDIN, G.-J.-N., DEVEZE, A.-J.-C., GILSON, A.-A.-R.-G., MARCK, H.-F.-C., OBLIN, J.-H.-A.-M., SPINOY, A.-O.-N., membres de la Chambre des Représentants.

Le lieutenant général aviateur DE BOCK, H.-J.-G.-M.

Le capitaine de vaisseau ROBINS, L.-J.-J.

Les colonels B.E.M. GRODOS, A.-A.-P. et BERBEN, P.-M.-E.-J.

Secrétaire :

Le colonel B.E.M. LETOR, G.-A.

Secrétaire adjoint :

Le capitaine-commandant B.E.M. GROVEN, J.-E.-P.

M. VAN THORENBURG, conseiller délégué du Ministère de l'Intérieur.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE.

Voorzitter :

Burggraaf COSSÉE DE MAULDE, V.-M.-J., lid van de Senaat.

Leden :

HH. BAERT, J.-H.-E., MACHTENS, E.-G., Baron NOTHOMB, P.-F., RASSART, H.-F., VAN BUGGENHOUT, J.-F., VREVEN, R.-A.-P., leden van de Senaat.

HH. BRUYNINCX, W.-R.-A.-M.-J., DEJARDIN, G.-J.-N., DEVEZE, A.-J.-C., GILSON, A.-A.-R.-C., MARCK, H.-F.-C., OBLIN, J.-H.-A.-M., SPINOY, A.-O.-N., leden van de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Luitenant generaal vlieger DE BOCK, H.-J.-G.-M.

Kapitein ter zee ROBINS, L.-J.-J.

Kolonels S.B.H. GRODOS, A.-A.-P. en BERBEN, P.-M.-E.-J.

Secretaris :

Kolonel S.B.H. LETOR, G.-A.

Adjunct-secretaris :

Kapitein-commandant S.B.H. GROVEN, J.-E.-P.

H. VAN THORENBURG, afgevaardigd adviseur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

MESDAMES, MESSIEURS,

LA MISSION DE LA COMMISSION CONFORMEMENT AU TEXTE MEME DE LA LOI.

La Commission avait pour objet de donner son avis :

1. sur les modifications qui pourraient être apportées à la législation sur la milice;
2. sur la meilleure utilisation des levées de milice, le recrutement et les obligations de service;
3. sur la structure des forces armées et de leurs effectifs, la durée du terme du service actif imposé aux miliciens en rapport avec les obligations internationales. Elle tiendra compte en outre, pour autant que de besoin, des précisions énoncées dans le projet de la Communauté Européenne de Défense, en vue d'étudier et de préparer leur application éventuelle.

Le texte ci-dessus et l'intitulé même de la loi impliquent que la Commission n'était pas compétente pour donner un avis sur les obligations internationales souscrites par la Belgique. Ces obligations, qui ont été précisées au cours des travaux de la Commission, furent admises comme telles et constituèrent la base de l'étude entreprise.

Par ailleurs la Commission était invitée à étudier les répercussions de la réalisation de la Communauté Européenne de Défense et par voie de conséquence les répercussions de l'application éventuelle du service minimum de 18 mois envisagé par le traité.

En vertu de l'article 4 de la loi, le rapport de la Commission devait être déposé endéans les trois mois de la mise en vigueur de la loi, soit pour le 16 mars 1954.

Au rythme de réunions hebdomadaires, la Commission a pu siéger dix fois.

Il ne lui était guère possible de tenir un plus grand nombre de réunions.

En présence de la complexité du problème et de l'ampleur de la documentation technique nécessaire, il s'est avéré que le délai de trois mois imparti à la Commission pour déposer son rapport était nettement insuffisant.

Quoique les membres aient entendu plusieurs exposés substantiels de la part des membres militaires de la Commission et du conseiller technique du Ministère de l'Intérieur, et qu'ils aient procédé à des échanges de vues sur divers aspects, le travail réalisé a essentiellement revêtu un caractère d'information.

Il a été impossible de vérifier et d'interpréter les nombreuses données techniques qui sont à la base du problème.

Aussi la Commission s'est-elle trouvée dans l'impossibilité matérielle de déposer des conclusions concrètes et définitives.

Elle a estimé de son devoir de consacrer son rapport à un exposé succinct des données du problème.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

DE OPDRACHT VAN DE COMMISSIE VOLGENS DE TEKST ZELF VAN DE WET.

De Commissie had als opdracht advies te verstrekken over :

1. de wijzigingen welke zouden kunnen aangebracht worden in de wetgeving op de dienstplicht;
2. de beste aanwending van de militielichtingen, de aanwerving en de dienstverplichtingen;
3. de structuur van de strijdkrachten en hun effectieven, de duur van de actieve dienst die aan de dienstplichtigen wordt opgelegd in het kader van de internationale verplichtingen. Zij houdt bovendien, voor zover dit nodig is, rekening met de nadere bepalingen vervat in het ontwerp van Europese Defensiegemeenschap, ten einde de eventuele toepassing er van in studie te nemen en voor te bereiden.

De hierboven aangehaalde tekst en de titel zelf van de wet, sluiten in dat de Commissie niet bevoegd was om een advies te verstrekken over de door België aangegane internationale verplichtingen. Deze verplichtingen, die nader bepaald werden tijdens de werkzaamheden van de Commissie, werden als dusdanig aangenomen en maakten de basis uit van de ondernomen studie.

Anderzijds werd de Commissie verzocht de weerslag van de verwezenlijking van de Europese Defensiegemeenschap te bestuderen, en dienvolgens, de weerslag van de gebeurlijke toepassing van de door het verdrag in beschouwing genomen minimum-diensttijd van 18 maanden.

Krachtens artikel 4 van de wet, moest het verslag van de Commissie neergelegd worden binnen de drie maanden na de inwerkingtreding van de wet, hetzij op 16 Maart 1954.

Met een rythme van één vergadering per week heeft de Commissie tienmaal kunnen zetelen.

Het was haar niet mogelijk een groter aantal zittingen te houden.

Gezien de ingewikkeldheid van het vraagstuk en de omvang van de nodige technische documentatie, bleek dat de tijdspanne van drie maanden, toegekend aan de Commissie om haar verslag neer te leggen, volstrekt onvoldoende was.

Alhoewel de leden meerdere substantiële uiteenzettingen gehoord hebben vanwege de militaire leden van de Commissie en de technische raadgever van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en dat zij verschillende gedachtenwisselingen hadden over verscheidene aspecten, had het verwezenlijkte werk voornamelijk een inlichtingskarakter.

Het was onmogelijk de talrijke technische gegevens die de basis van het probleem uitmaakten na te gaan en te interpreteren.

Dienvolgens bevond de Commissie zich in de materiële onmogelijkheid concrete en definitieve conclusies neer te leggen.

Zij beschouwde het als haar plicht haar verslag te wijden aan een beknopte uiteenzetting van de gegevens van het probleem.

PREMIERE PARTIE.

LES ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX ET L'EVOLUTION DE L'ORGANISATION MILITAIRE.

Dans le cadre du Traité de Bruxelles signé en 1948, la Belgique a pris, à la Conférence de Luxembourg de juillet 1949, les premiers engagements concernant la constitution des Forces belges affectées, au total 4 $\frac{2}{3}$ divisions d'infanterie et une division blindée en état d'être mobilisables à partir de janvier 1952. Ces divisions, du type américain, auraient dû comporter en gros 40.000 hommes par division.

Les critères acceptés aboutissaient à la constitution, sur le pied de paix, d'une force « affectée » de 68.000 caporaux et soldats. Outre ce nombre, il eût fallu couvrir les autres besoins : ceux de la force aérienne, ceux de la force navale, ceux de la base, ceux des organismes de recrutement et d'instruction, ceux de la défense intérieure, pour ne citer que les plus importants. Cet ensemble eût exigé la permanence de plus de 80.000 miliciens.

Cependant, au moment du blocus de Berlin et du déclenchement de la guerre en Corée en juin 1950, rien de tangible n'avait été réalisé pour la défense occidentale. Aussi est-ce à Washington le 26 octobre 1950, dans le cadre du Pacte de l'Atlantique Nord, que les puissances occidentales examinèrent à nouveau, sur des bases plus réalistes, le problème de la défense commune et en particulier, dans son aspect le plus urgent, celui de la couverture. C'est-à-dire de la constitution et de la mise à pied d'œuvre de forces militaires permanentes de sécurité visant à décourager l'agression, à s'y opposer efficacement durant le temps nécessaire à la mobilisation. Il apparut en ce moment que l'entreprise ne pouvait connaître quelque chance de réussite qu'à la condition de respecter les principes ci-après :

a) les sacrifices exigés pour la défense sont consentis en pure perte s'ils ne permettent pas d'atteindre un degré minimum de protection;

b) chacun doit accepter de développer le plus rapidement possible et à son niveau le plus élevé, son effort de défense, sans souci d'alignement sur le voisin, étant donné les grandes différences dans les possibilités immédiates des partenaires;

c) chacun doit orienter son effort en ordre essentiel dans la direction que lui imposent sa situation géographique et ses traditions.

C'est ainsi que la Belgique applique le gros de son effort dans le seul secteur des forces aéro-terrestres, et ceci au niveau optimum que lui permettent une situation économique relativement moins défavorable que celle de ses voisins d'une part et l'absence de soucis sur des théâtres extérieurs, d'autre part.

Que comportait la contribution belge aux forces affectées à l'OTAN ? Pratiquement rien de plus sinon moins

EERSTE DEEL.

DE INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN EN DE EVOLUTIE VAN DE MILITAIRE ORGANISATIE.

In het raam van het Verdrag van Brussel, getekend in 1948, ging België op de Conferentie van Luxemburg, in Juli 1949, de eerste verbintenissen aan betreffende de oprichting van toegewezen Belgische strijdkrachten, in 't geheel 4 $\frac{2}{3}$ infanteriedivisies en een pantserdivisie, welke, van Januari 1952 af, mobiliseerbaar zouden zijn. Die divisies, van het Amerikaans type, zouden grosso modo 40.000 man per divisie moeten geteld hebben.

De aanvaarde criteria liepen uit op de samenstelling, op vredesvoet, van een « toegewezen » strijdmacht van 68.000 korporaals en soldaten. Buiten dit getal, zou men in de andere behoeften hebben moeten voorzien : die van de luchtmacht, van de zeemacht, van de basis, van de wervings- en opleidingsorganismen, van de binnenlandse verdediging, om slechts de belangrijkste te vermelden. Dit geheel zou voortdurend de aanwezigheid van meer dan 80.000 miliciens gevergd hebben.

Nochtans, op het ogenblik van de Berlijnse blokkade en het uitbreken van de Koreaanse oorlog, in Juni 1950, was nog niets tastbaars voor de Westerse verdediging verwezenlijkt. Dan ook was het te Washington op 26 October 1950, in het kader van het Noord-Atlantisch Pact, dat de Westerse Mogendheden eens te meer en op meer realistische gronden, het probleem van de gemeenschappelijke verdediging onderzochten en, inzonderheid, in zijn meest spoedvergend aspect, namelijk de dekking, het is te zeggen de oprichting en de uitbouw van een permanente militaire veiligheidsmacht ten einde de lust tot agressie te benemen en er, gedurende de tijd nodig voor de mobilisatie, op doelmatige wijze het hoofd aan te bieden. Op dat ogenblik scheen de onderneming slechts enige kans op welslagen te kunnen bieden mits de naleving van volgende beginselen :

a) de voor de verdediging geëiste offers worden zonder enig nut gebracht, zo zij niet toelaten een minimum-graad van beveiliging te bereiken;

b) wegens dit groot verschil in de onmiddellijke mogelijkheden van de partners moet iedereen aanvaarden zijn inspanning voor de verdediging zo vlug mogelijk en tot op het hoogst mogelijke peil op te drijven, zonder er zich om te bekommeren op één lijn te staan met de nabuur;

c) iedereen moet zijn inspanning hoofdzakelijk leiden in de richting welke zijn geografische ligging en zijn traditie hem opleggen.

Zo komt het dat België het grootste deel van zijn inspanning aanwendt in de sector van de lucht- en landstrijdkrachten. Deze inspanning bereikt het optimum niveau dat het zich kan veroorloven wegens een economische toestand die betrekkelijk minder ongunstig is dan deze der naburen enerzijds, en wegens afwezigheid van beslomeringen op buitenlandse operatiegebieden anderzijds.

Wat bedroeg de Belgische bijdrage tot de aan de NATO toegewezen strijdkrachten ? Practisch niets meer, zoniet

que la contribution admise jusqu'alors. Mais les circonstances extérieures étaient autres et elles postulaient la mise sur pied rapide des unités promises à l'OTAN. La défense en surface du territoire — assurée avec parcimonie — exigeait aussi quelques troupes.

L'ensemble de ces forces d'intervention et de la défense de l'intérieur, de la force aérienne et de la force navale représentait un effectif qui exigeait le prolongement à 24 mois de la durée du service militaire dans le cadre de la législation de milice et de l'état d'organisation de l'armée existant au moment où fut promulguée la loi.

Sans modifications unilatérales à nos engagements NATO, le service de 21 mois a pu être établi à la suite de l'échec de la réunion des représentants des États signataires de la C.E.D. (12 août 1952) grâce à un renforcement du volontariat, à une diminution du temps consacré à l'instruction, en sacrifiant sur les forces de l'intérieur et en entamant légèrement la force d'intervention.

Il est à noter que depuis la réunion de Lisbonne en février 1952, on substitua à la méthode d'engagement à long terme, celle plus pratique d'engagements fermes à court terme (échéance avant la fin de l'année qui suit) que les pays contractent annuellement en session plénière du Conseil de l'Atlantique.

Ce procédé offre l'avantage de plus d'harmonie dans l'ensemble des efforts et un contrôle multilatéral des réalisations par la procédure de la révision annuelle.

L'instauration de la révision annuelle permet un réajustement des engagements lorsque des circonstances échappant au contrôle des nations interviennent. C'est ainsi que la diminution du rendement de nos classes de milice nécessitera un tel réajustement.

A l'avenir cependant nous serons confrontés avec deux faits nouveaux :

— l'un certain, celui de la réduction de nos ressources en miliciens à partir de 1955 (en plus on ne pourra, à partir de janvier 1955, appeler qu'une classe par an);

— l'autre possible, celui de la Communauté Européenne de Défense.

a) *Ressources en miliciens.*

Les statistiques des naissances masculines, dont il sera donné connaissance, laissent prévoir une régression notable des contingents à partir de 1955. Ce fait ne trouve sa place sous la rubrique des engagements internationaux que pour autant qu'il provoquera une diminution sensible de nos effectifs. Il en sera question plus loin.

b) *La Communauté Européenne de Défense.*

L'article 72 du Traité, instituant la Communauté Européenne de Défense, prévoit un temps de service uniforme dans les États signataires. L'article 12 du Protocole militaire ne fixe qu'un seuil à ce temps, c'est-à-dire une durée minimum de 18 mois, et le Protocole de signature dispose que les Gouvernements intéressés se concerteront en vue d'arriver à un accord sur la durée du temps de service qui servira de base à la décision à prendre par le Conseil des Ministres de la Communauté.

De même l'article 10 du Traité établit le principe d'une relation entre le volume des forces armées nationales et

minder, dan de tot dan toe bepaalde bijdrage. Doch de buitenlandse toestanden waren anders en zij eisten de vlotte opbouw van de aan de NATO beloofde eenheden. De verdediging op de grond van het land — karig verzekerd — vergde eveneens enkele troepen.

Het geheel van bedoelde interventiestrijdkrachten, van de binnenlandse verdedigingsstrijdkrachten, van de lucht- en van de zeemacht, vertegenwoordigden een getalsterkte, die, in het kader van de wetgeving op de dienstplicht en de staat van organisatie van het leger op het ogenblik van bekendmaking van de wet, de verlenging van de duur van de militaire dienstdienst tot 24 maanden vergde.

Na de mislukking van de vergadering der E.D.G.-staten te Parijs op 12 Augustus 1952 kon, zonder unilaterale wijzigingen aan onze NATO-verplichtingen, de dienst van 21 maanden ingericht worden dank zij een versterking van het vrijwilligerschap, een inkorting van de opleidingstijd, een inkrimping der binnenlandse strijdkrachten en een kleine vermindering van de interventiemacht.

Er dient opgemerkt dat sinds de vergadering van Lissabon in Februari 1952, men in de plaats van de methode van verplichting op lange termijn, de meer praktische methode van verplichtingen op korte termijn instelde (vervald op het eind van het jaar dat volgt), die de landen jaarlijks aangaan in algemene zitting van de Atlantische Raad.

Dit procédé biedt het voordeel van meer harmonie te brengen in het geheel der inspanningen en een multilaterale controle der verwezenlijkingen toe te laten dank zij de procedure van de jaarlijkse herziening.

De instelling van de jaarlijkse herziening laat een heraanpassing van de verplichtingen toe wanneer er zich omstandigheden voordoen die aan de controle der landen ontsnappen. Het is zo dat de vermindering van het rendement van de militieclassen een dergelijke heraanpassing nodig zal maken.

De toekomst echter zal ons tegenover twee nieuwe feiten plaatsen :

— het ene, dat zeker is, de vermindering van onze beschikbare dienstplichtigen, vanaf 1955 (daarenboven zal men vanaf Januari 1955 slechts een klas per jaar kunnen oproepen);

— het andere, dat mogelijk is, de Europese Defensiegemeenschap.

a) *Beschikbare dienstplichtigen.*

De statistieken betreffende de mannelijke geboorten, waarvan kennis zal gegeven worden, laten een merkelijke achteruitgang voorzien voor de contingenten vanaf 1955. Dit feit vindt zijn plaats onder de rubriek der internationale verplichtingen, slechts voor zover dat het een merkelijke vermindering van onze effectieven zal teweeg brengen. Er zal verder gewag van gemaakt worden.

b) *De Europese Defensiegemeenschap.*

Artikel 72 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Defensiegemeenschap voorziet een eenvormige dienstdienst in de ondertekenende landen. Artikel 12 van het Militair Protocol voorziet slechts een grens voor die tijd, 't is te zeggen een minimumduur van 18 maanden, en het ondertekeningsprotocol bepaalt dat de betrokken Regeringen overleg zullen plegen om tot een akkoord te komen over de duur van de dienstdienst, hetwelk als basis zal dienen voor de door de Raad van Ministers van de Gemeenschap te treffen beslissing.

Ook legt artikel 10 van het Verdrag het beginsel vast van een verhouding tussen de omvang van de nationale strijd-

celui des forces affectées aux Forces Européennes de Défense. Le premier ne doit pas être d'une ampleur telle qu'elle compromette la contribution de chaque État membre aux Forces Européennes de Défense. Cette contribution est déterminée de commun accord avec l'OTAN et dans l'état actuel de la question elle est fixée par les accords passés dans le cadre de l'OTAN. Or, dans ce cadre, le temps de service est une résultante du volume des forces promises. Dans la C.E.D., au contraire, le volume des forces affectées dépendra du temps de service décidé par la Communauté.

Enfin, si la structure des groupements à fournir à l'Armée Européenne de Défense est définie dans ses grandes lignes elle ne l'est pas dans le détail.

De ce côté, la Commission se trouve donc devant des matériaux incertains et incomplets.

A l'occasion de la discussion sur les obligations internationales de la Belgique, certains points ont été mis en évidence au sein de la Commission :

1. D'après une étude faite à SHAPE, l'emploi tactique des nouvelles armes ne semble pas devoir entraîner une modification de l'organisation des forces armées avant 3 ans.

2. Selon les dires de M. le Ministre de la Défense Nationale, il est souhaitable que la Belgique maintienne trois divisions sous les armes en temps de paix, ce qui lui permettrait d'établir sa position au niveau le plus élevé au sein de la C.E.D.

3. La Commission a également passé en revue la durée du service militaire, les exemptions, la durée et la fréquence des rappels et la durée des obligations militaires dans les divers pays du NATO.

4. Un membre craint que la Belgique soit allée trop loin dans ses engagements. Cependant, cette question n'est pas de la compétence de la Commission.

DEUXIEME PARTIE.

L'ORGANISATION DE L'ARMÉE.

Conformément à la loi instituant la Commission mixte, la Commission a également comme mission de donner son avis sur la structure des forces armées et leurs effectifs.

A. — FORCE TERRESTRE.

1. Organisation générale de la force terrestre.

Sur pied de paix comme sur pied de guerre, l'organisation générale de la force terrestre comporte :

- a) Le Ministère avec ses branches;
- b) La force d'intervention comprenant des divisions actives, des divisions de réserve, des troupes de corps d'armée;
- c) Les forces de défense de l'intérieur, comprenant la garde territoriale anti-aérienne, la réserve générale, des troupes et organismes circonscriptionnaires;

krachten en die van de aan de Europese Defensiegemeenschap toegewezen strijdkrachten. Eerstgenoemden mogen niet zo omvangrijk zijn dat ze de bijdrage van elke deelnemende Staat tot de Europese Defensiestrijdkrachten in het gedrang zouden brengen. Deze bijdrage wordt vastgesteld in overleg met de NATO, en op het huidige ogenblik is zij bepaald door de in het kader van de NATO gesloten akkoorden. Welnu, in dit kader, is de dienstdtijd een gevolg van de omvang der toegezegde strijdkrachten. In de E.D.G. daarentegen zal de omvang der toe te wijzen strijdkrachten afhangen van de door de Gemeenschap bepaalde dienstdtijd.

Ten slotte, indien de structuur van de aan het Europese Defensieleger te leveren groeperingen in grote lijnen is vastgesteld, is zulks niet het geval wat het detail er van betreft.

Hier, is de Commissie tegenover onzekere en onvolledige gegevens geplaatst.

Ter gelegenheid van de bespreking betreffende de internationale verplichtingen van België, werden, in de schoot van de Commissie, zekere punten naar voren gebracht :

1. Volgens een door SHAPE gedane studie blijkt, dat het tactisch gebruik der nieuwe wapens vóór drie jaar geen verandering in de samenstelling van de strijdkrachten met zich zal brengen.

2. Volgens de verklaringen van de heer Minister van Landsverdediging is het wenselijk dat België, in vredetijd, drie divisies behoude, wat het zou toelaten zijn positie te verdedigen op het hoogste niveau in de schoot van de E.D.G.

3. De Commissie heeft insgelijks een overzicht gedaan van de duur van de militaire dienstdtijd, de vrijstellingen, de duur en de menigvuldigheid van de heroproeping en de duur van de militaire verplichtingen in de verschillende landen van de NATO.

4. Een lid vreest dat België te ver gegaan is in zijn verplichtingen. Nochtans behoort deze kwestie niet tot de bevoegdheid van de Commissie.

TWEEDE DEEL.

DE ORGANISATIE VAN HET LEGER.

In overeenstemming met de wet tot instelling van de gemengde Commissie, heeft deze eveneens ten doel haar advies te verstrekken over de structuur van de strijdkrachten en hun effectieven.

A. — LANDMACHT.

1. Algemene organisatie van de landmacht.

Zowel op vredesvoet als op oorlogsvoet is de algemene organisatie van de landmacht als volgt ingericht :

- a) het Ministerie met zijn verschillende takken;
- b) de interventiemacht, omvattend : actieve divisies, reservedivisies, legerkorpstroepen;
- c) de binnenlandse verdedigingsstrijdkrachten, omvattend : de territoriale wacht voor luchtafweer, de algemene reserve, troepen en organismen der militaire gebieden;

- d) La base pour le ravitaillement et l'évacuation;
 e) Les écoles et les centres d'instruction;
 f) Les forces nationales d'outre-mer;
 g) Les organismes provisoires tels que le Corps de volontaires pour la Corée.

2. Tranches divisionnaires.

La division est l'unité de mesure parce qu'elle est la plus petite unité indépendante : elle peut en effet, pendant un certain temps, vivre et combattre avec ses propres moyens.

La tranche divisionnaire est l'effectif moyen d'une division augmentée de sa part des effectifs en « support » prévu en arrière des divisions.

La tranche divisionnaire se chiffre pour nous à 36.200 hommes dont :

- 16,500 à l'échelon division,
- 8,700 à l'échelon corps armée,
- 5,900 à l'échelon armée,
- 5,100 pour la zone de communication.

Effectifs de la tranche divisionnaire dans la zone de communication : 31,100 hommes.

3. Nos engagements.

Fin 1953, au jour M : 2 divisions d'infanterie actives et 1 division blindée active.

Progressivement pour 1955, 6 divisions, dont 3 d'active et 3 de réserve.

Au point de vue effectifs du *pied de paix*, une division active à mobiliser au jour M doit avoir en temps de paix 75 % de ses effectifs pied de guerre et compter à sa mobilisation 50 % de son cadre de carrière.

Une division de réserve à mobiliser dans un délai déterminé doit avoir en temps de paix 3 % de ses effectifs pied de guerre et compter à la mobilisation 30 % de son cadre de carrière.

4. Effectifs du temps de paix.

a) *Non compris la force d'intervention*, les emplois organiques prévus et à honorer en temps de paix se répartissent actuellement comme suit :

- d) de basis voor de bevoorrading en de ontruiming;
 e) de scholen en de opleidingscentra;
 f) de nationale strijdkrachten der overzeese gebieden;
 g) de voorlopige organismen zoals het vrijwilligerskorps voor Korea.

2. Divisionnaire schijven.

De divisie is de maatstaf omdat ze de kleinste onafhankelijke eenheid is : zij kan inderdaad gedurende een zekere tijd leven en strijden met eigen middelen.

De divisionnaire schijf is het gemiddelde effectief van een divisie, verhoogd met haar aandeel in de effectieven « in steun » welke voorzien zijn achter de divisie.

De divisionnaire schijf bedraagt voor ons 36,200 manschappen waaronder :

- 16,500 op het echelon divisie,
- 8,700 op het echelon legerkorps,
- 5,900 op het echelon leger,
- 5,100 voor de communicatiezone.

Getalsterkte van de divisionnaire schijf in de communicatiezone : 31,100 manschappen.

3. Onze verplichtingen.

Einde 1953, op de dag M : 2 actieve infanteriedivisies en 1 actieve pantserdivisie.

Geleidelijk voor 1955, 6 divisies waaronder 3 actieve en 3 reserve.

Wat de effectieven op *vredesvoet* betreft, moet een op de dag M te mobiliseren actieve divisie, op vredesvoet, 75 % van haar effectieven op oorlogsvoet hebben en, bij de mobilisatie, moet het kader voor 50 % van het actief zijn.

Een in een bepaalde tijdspanne te mobiliseren reserve-divisie moet, op vredesvoet, 3 % van haar effectieven op oorlogsvoet hebben, en bij de mobilisatie, moet het kader voor 30 % van het actief zijn.

4. Effectieven op vredesvoet.

a) De organieke betrekkingen, de *interventiemacht buiten beschouwing gelaten*, welke op vredesvoet voorzien zijn, en bezet moeten worden, zijn verdeeld als volgt :

	Officiers	Sous-officiers	Volontaires de carrière	Miliciens	Personnel civil	
	—	—	—	—	—	
	Officieren	Onder-officieren	Beroeps-vrijwilligers	Dienst-plichtigen	Burgerlijk personeel	
Ministère et services attachés ...	951	1.800	1.003	402	2.598	Ministerie en toegevoegde diensten.
Forces de défense de l'intérieur ...	438	1.770	3.625	3.381	379	Binnenlandse verdedigingsstrijdkrachten.
Réserve générale ...	260	1.014	996	3.319	—	Algemene reserve.
Garde territoriale antiaérienne ...	451	1.737	3.355	2.940	—	Territoriale wacht voor luchtafweer.
Base ...	521	1.463	4.213	603	4.830	Basis.
Ecoles et Centres d'instruction ...	1.690	3.268	4.696	2.581	377	Scholen en opleidingscentra.
Forces nationales d'outre-mer ...	158	500	234	1.027	4	Nationale strijdkrachten der overzeese gebieden.
Organismes provisoires ...	49	193	596	14	2	Voorlopige organismen.
Total ...	4.518	11.745	18.718	14.267	8.190	Totaal.

b) Pour la force d'intervention, nos engagements actuels comportent :

Trois tranches divisionnaires à 75 %;

Deux tranches divisionnaires à 3 %, soit une moyenne de 5 tranches divisionnaires à 46,2 %.

En admettant que la base, la réserve générale et la G.T.A. travaillent à la fois au profit de la force d'intervention et des forces de défense de l'intérieur, on peut tabler pour la tranche divisionnaire sur un effectif de 31,100 dont 21 % de cadre et 79 % de troupes, soit 24,570 hommes.

Les besoins pied de paix pour la force d'intervention se chiffrent donc à $\frac{24,570 \times 5 \times 46,2}{100} = 56,756$ hommes.

De ces 56,756 hommes il est prévu organiquement 6,020 emplois de volontaires de carrière et 98 emplois pour le personnel civil.

Les besoins en miliciens ordinaires instruits pour la force d'intervention sont de ce fait de $56,756 - (6,020 + 98) = 50,638$.

c) Les besoins totaux pour toute la force terrestre en miliciens ordinaires instruits se montent donc à $14,267 + 50,638 = 64,905$.

Selon SHAPE, les miliciens ordinaires instruits doivent avoir un minimum de quatre mois d'instruction pour compter dans les pourcentages d'effectifs à prévoir sur pied de paix. Lors de la réduction du terme de service actif à 21 mois, la durée moyenne de la période d'instruction a été abaissée à trois mois. Les miliciens sous les armes figurent donc aux effectifs de guerre pendant $21 - 3 = 18$ mois de service.

Pour atteindre le chiffre de 64,905 miliciens ordinaires instruits, le contingent annuel de miliciens ordinaires doit être de $\frac{64,905 \times 12}{18} = 43,270$.

d) La répartition du contingent de 1954 attribuée à la force terrestre 41,300 miliciens ordinaires, soit 1,970 en moins que ses besoins, ce qui constitue un déficit de 4,5 % environ de miliciens.

e) Le nombre de volontaires de carrière nécessaire sur pied de paix s'élève à $18,718 + 6,020 = 24,738$. Nous en disposons actuellement de 21,025. Fin 1954, nous en aurons 23,000 environ, soit un déficit de 8 % environ.

f) Le nombre de gradés de réserve instruits nécessaires sur pied de paix s'élève à 2,550 officiers de réserve et 7,100 sous-officiers de réserve.

La formation des officiers de réserve demande en moyenne 9 mois : ils sont donc utilisables pendant douze mois. Le contingent annuel ne pouvant en fournir que 2,400, le déficit est de $\frac{2,550 - 2,400}{2,550} = 6$ % environ.

La formation des sous-officiers de réserve demande en moyenne 7 mois; ils sont donc utilisables pendant 14 mois. Le contingent annuel en fournissant au maximum 5,000, ils occupent en permanence $\frac{5,000 \times 14}{12} = 5,833$ emplois. Le déficit est donc de $\frac{7,100 - 5,833}{7,100} = 18$ % environ.

b) Voor de interventiemacht bedragen onze huidige verplichtingen :

Drie divisionnaire schijven tegen 75 %;

Twee divisionnaire schijven tegen 3 %, hetzij een gemiddelde van 5 divisionnaire schijven tegen 46,2 %.

Indien men aanneemt dat de basis, de algemene reserve en de territoriale wacht voor luchtafweer én voor de interventiemacht, én voor de binnenlandse verdedigingsstrijdkrachten werken, moet men voor de divisionnaire schijf een effectief van 31,100 voorzien, waarvan 21 % kader en 79 % troepen, hetzij 24,570 manschappen.

De behoeften op vredesvoet voor de interventiemacht bedragen dus $\frac{24,570 \times 5 \times 46,2}{100} = 56,756$ manschappen.

Voor deze 56,756 manschappen zijn er organiek 6,020 betrekkingen van beroepsvrijwilligers voorzien en 98 betrekkingen voor burgerlijk personeel.

De behoeften aan gewone opgeleide dienstplichtigen voor de interventiemacht bedragen dus $56,756 - (6,020 + 98) = 50,638$.

c) De totale behoeften voor de volledige landmacht aan gewone opgeleide dienstplichtigen bedragen dus $14,267 + 50,638 = 64,905$.

Volgens SHAPE moeten de gewone dienstplichtigen ten minste 4 maanden opleiding gekregen hebben om in de percentages der effectieven, welke op vredesvoet moeten voorzien worden, te kunnen meegerekend worden. Wanneer de diensttermijn op 21 maanden werd gebracht werd de gemiddelde duur van de opleidingsperiode teruggebracht op 3 maanden. De onder de wapens zijnde dienstplichtigen worden dus gedurende $21 - 3 = 18$ maanden diensttijd tot de oorlogseffectieven gerekend.

Om het cijfer van 64,905 gewone opgeleide dienstplichtigen te bereiken, moet het jaarlijks contingent van gewone dienstplichtigen $\frac{64,905 \times 12}{18} = 43,270$ bedragen.

d) De verdeling van het contingent 1954 kent aan de landmacht 41,300 gewone dienstplichtigen toe, hetzij 1,970 minder dan haar behoeften, wat een deficit van ongeveer 4,5 % aan dienstplichtigen betekent.

e) Het aantal beroepsvrijwilligers, vereist op vredesvoet, bedraagt $18,718 + 6,020 = 24,738$. We beschikken er tegenwoordig over 21,025. Einde 1954 zullen we er ongeveer 23,000 hebben, hetzij een deficit van ongeveer 8 %.

f) Het aantal opgeleide gegradueerden van de reserve, vereist op vredesvoet, bedraagt 2,550 reserveofficieren en 7,100 reserveonderofficieren.

De opleiding der reserveofficieren neemt gemiddeld 9 maanden in beslag, ze zijn dus gedurende twaalf maanden beschikbaar. Gezien het jaarlijks contingent er slechts 2,400 kan leveren, is het deficit dus $\frac{2,550 - 2,400}{2,550} =$ hetzij ongeveer 6 %.

De vorming der reserveonderofficieren duurt gemiddeld zeven maanden, ze zijn dus gedurende 14 maanden beschikbaar. Het jaarlijks contingent levert er maximum 5,000 die permanent $\frac{5,000 \times 14}{12} = 5,833$ betrekkingen bekleden. Het deficit bedraagt dus $\frac{7,100 - 5,833}{7,100} =$ ongeveer 18 %.

5. Répercussion de la durée du temps de service sur les effectifs.

La durée moyenne de la période d'instruction ayant été comprimée au maximum et étant déjà inférieure à celle réclamée par SHAPE, une réduction du temps de service d'un mois provoquerait automatiquement une chute des effectifs instruits de $\frac{1}{12}$ soit :

a) pour les miliciens ordinaires à $\frac{41,300}{12} = 3,441$ ce qui correspond à $\frac{3,441}{43,270} = 8\%$ environ des besoins.

b) pour les officiers de réserve à $\frac{2,400}{12} = 200$ ce qui correspond à $\frac{200}{2,550} = 8\%$ environ des besoins.

c) pour les sous-officiers de réserve à $\frac{5,000}{12} = 417$ ce qui correspond à $\frac{417}{7,100} = 6\%$ environ des besoins.

B. — FORCE AÉRIENNE.

Le développement de la force aérienne se fait conformément à un plan qui doit être réalisé pour la fin de 1955.

Ce plan prévoit une force aérienne forte d'un certain nombre de Wings de chasseurs bombardiers, d'un certain nombre de Wings de chasseurs d'interception, et d'un Wing de transport.

Ces unités reçoivent l'appui d'unités logistiques (dépôts de matériel, arsenaux), d'écoles (pilotage élémentaire, pilotage avancé, école de chasse, école technique) d'unités de défense d'aérodrome, de couverture radar et des centres d'instruction.

Les tableaux organiques ont été calculés sur une base d'environ 40 hommes par avion de première ligne.

D'après les membres militaires, l'expérience prouverait que ces tableaux organiques sont nettement insuffisants. Ils sont d'ailleurs largement inférieurs à celui des autres pays, et l'État-Major Général de la force aérienne sera amené à revoir ces tableaux.

La situation en personnel se présente comme suit :

5. Weerslag van de duur van de diensttermijn op de effectieven.

Gezien de gemiddelde duur van de opleidingsperiode reeds tot een minimum werd herleid en reeds lager is dan deze welke door SHAPE gevraagd wordt, zou een vermindering van de dienstduur met één maand automatisch de opgeleide effectieven met $\frac{1}{12}$ verminderen, hetzij :

a) voor de gewone dienstplichtigen met $\frac{41,300}{12} = 3,441$, wat overeenstemt met $\frac{3,441}{43,270}$ of ongeveer 8 % van de behoeften.

b) voor de reserveofficiëren met $\frac{2,400}{12} = 200$, wat overeenstemt met $\frac{200}{2,550}$ of ongeveer 8 % van de behoeften.

c) voor de reserveonderofficiëren met $\frac{5,000}{12} = 417$ wat overeenstemt met $\frac{417}{7,100}$ of ongeveer 6 % van de behoeften.

B. — LUCHTMACHT.

De ontwikkeling van de luchtmacht wordt uitgevoerd volgens een plan dat voor het einde van 1955 verwezenlijkt moet worden.

Dit plan voorziet een luchtmacht met een sterkte van een zeker aantal Wings jagers-bommenwerpers, een zeker aantal Wings interceptiejagers, en een Wing transportvliegtuigen.

Deze eenheden krijgen de steun van logistieke eenheden (depots van materieel, arsenaal), scholen (elementaire vliegschool, gevorderde vliegschool, jachtvliegschool, technische school), vliegveldverdedigingseenheden, radardekking en opleidingscentra.

De organieke tabellen werden berekend op een basis van ongeveer 40 man per vliegtuig van eerste lijn.

Volgens de militaire leden, zou de ondervinding bewijzen dat deze organieke tabellen merklijk onvoldoende zijn. Ze zijn trouwens vrij lager dan deze van de andere landen en de Generale Staf van de luchtmacht zal er toe gebracht worden deze tabellen te herzien.

De toestand van het personeel is de volgende :

GRADES	Prévu par le plan	Nécessaire fin 1954	Présent au 1.XII.1953	OBSERVATIONS
GRADEN	Voorzien in het plan	Nodig einde 1954	Aanwezig op 1.XII.1953	OPMERKINGEN
Officiers. — Officiëren	1,761	1,677	1,225	dont — waaronder : 72 élèves et 73 officiers de réserve (miliciens). — 72 leerlingen en 73 reserveofficiëren (dienstplichtigen).
Sous-officiers. — Onderofficiëren . . .	6,021	5,802	4,495	dont 371 sous-officiers de réserve (miliciens). — waaronder 371 reserveonderofficiëren (dienstplichtigen).
Volontaires de carrière. — Beroeps-vrijwilligers	8,184	7,927	8,593	
Miliciens. — Dienstplichtigen	5,173	5,119	6,495	dont 1,658 non instruits. — waaronder 1,658 niet opgeleiden.

C. — FORCE NAVALE.

Situation du personnel sous-officiers volontaires de carrière et miliciens.

C. — ZEEMACHT.

Toestand van het personeel onderofficieren, beroepsvrijwilligers en dienstplichtigen.

ORGANISMES — ORGANISMEN	T.O. au 31.XII.1956 O.T. op 31.XII.1956			Existants au 31.XII.1954 Bestaande op 31.XII.1954			Différence en + ou — Verschil in + of —					
	S.-off. O.-off.	V.C. B.V.	Mil. Dienstpl.	S.-off. O.-off.	V.C. B.V.	Mil. Dienstpl.	S.-off. O.-off.	V.C. B.V.	Mil. Dienstpl.			
Echelon ministériel. — Ministerieel echelon	92	23	49	80	22	44	—	12	—	1	—	5
CI/Force navale, Bruges. — OC/Zee- macht, Brugge	158	36	99	158	36	99	—	—	—	—	—	—
Bas-Congo. — Beneden-Kongo	146	145	127	122	143	114	—	24	—	2	—	13
NATO :												
Commandant maritime régional. Côte et base. — Gewestelijk maritiem com- mando. Kust en basis	942	885	867	766	868	772	—	176	—	17	—	95
Commandement maritime. — Maritiem commando	87	95	197	69	94	174	—	18	—	1	—	23
Escadrille Rhin. — Rijnescadrille ...	30	33	55	30	33	55	—	—	—	—	—	—
Totaux. — Totalen.	1,455	1,217	1,394	1,225	1,196	1,258	—	230	—	21	—	136

Un membre militaire fait remarquer que quoique la force navale soit une arme très technique devant pouvoir disposer d'une forte proportion de militaires de carrière, il est cependant nécessaire d'incorporer des miliciens dans cette force.

En effet, en temps de paix un tiers seulement des unités de la force navale prévues pour le temps de guerre sont maintenues « opérationnelles ». Les deux tiers restants doivent se constituer à la mobilisation.

Il s'agit donc de pouvoir disposer de réserves. Seul l'apport de miliciens permet de constituer ces réserves indispensables.

D'après ce même membre militaire, l'instruction des miliciens à la force navale est particulièrement longue.

Plusieurs membres de la Commission se sont inquiétés de la surabondance de personnel dans les services, aussi bien dans la force terrestre que dans la force navale et dans la G.T.A. Il sera traité plus loin de cette question dans ce rapport.

La Commission s'enquit des possibilités de faire occuper certains emplois par d'autres personnes que des miliciens.

D'autres membres ont critiqué l'organisation américaine de notre tranche divisionnaire.

Il a été suggéré de supprimer les dispenses au profit des marins. En effet ces dispenses se justifiaient à l'époque où la Belgique ne disposait pas d'une force navale.

La question fut également soulevée de savoir s'il n'est pas possible de trouver une solution qui permettrait à la Belgique de diminuer sa contribution en hommes, sans diminuer la capacité combative totale de l'ensemble des trois forces, par exemple en diminuant son effort dans le domaine force terrestre pour l'augmenter dans le domaine force aérienne.

Een militair lid doet opmerken dat, alhoewel de zeemacht een zeer technisch wapen is — dat over een grote verhouding beroepsmilitairen moet kunnen beschikken — het nochtans noodzakelijk is dienstplichtigen in deze strijdkracht in te lijven.

Inderdaad blijven, in vreedstijd, slechts een derde der eenheden van de zeemacht — voorzien voor oorlogstijd — « operationeel ». De overblijvende twee derde moeten bij de mobilisatie opgericht worden.

Het gaat er dus om over reserves te kunnen beschikken. Alleen het toevoegen van dienstplichtigen laat toe deze onontbeerlijke reserves te vormen.

Volgens ditzelfde militair lid is de opleiding der dienstplichtigen bij de zeemacht van bijzonder lange duur.

Meerdere leden van de Commissie hebben zich verontrust over de overvloed aan personeel in de diensten, zowel bij de landmacht als bij de zeemacht en bij de territoriale wacht voor luchtafweer. Deze kwestie zal nog verder in dit verslag besproken worden.

De Commissie vroeg inlichtingen aangaande de mogelijkheden zekere betrekkingen door andere personen dan dienstplichtigen te doen bezetten.

Andere leden brachten kritiek uit over de Amerikaanse organisatie van onze divisionnaire schijf.

Er werd voorgesteld de vrijlatingen ten bate van de zee-
lieden af te schaffen. Inderdaad, deze vrijlatingen rechtvaardigden zich toen België over geen zeemacht beschikte.

De vraag werd ook opgeworpen of het niet mogelijk is een oplossing te vinden die aan België zou toelaten zijn bijdrage aan manschappen te verminderen, zonder de strijdvaardigheid van het geheel der drie strijdkrachten te verminderen. Bv. : door zijn inspanning op gebied landmacht te verminderen en de inspanning op gebied der luchtmacht te vermeerderen.

Il y fut répondu que pour pouvoir résister à une agression et pour empêcher que notre pays soit envahi, il faut un minimum de divisions. Dans les conditions actuelles, il ne serait pas possible que la Belgique retirât des hommes de la force terrestre au profit de la force aérienne.

Comme il a été dit plus haut, une modification de la structure de la force armée, suite à l'apparition des armes nouvelles est une question prématurée.

TROISIEME PARTIE.

REPÉRCUSSON D'UNE EVENTUELLE REDUCTION DE LA DUREE DU SERVICE MILITAIRE.

En sa quatrième réunion et en présence des données techniques fournies par les membres militaires, la Commission décida d'étudier les répercussions d'une réduction du temps de service de 21 à 18 mois, hypothèse possible dans le cadre de la C.E.D.

Dans cette étude il est à tenir compte d'un double facteur de réduction du nombre d'emplois honorés.

Premier facteur de réduction : La diminution des contingents dans les prochaines années.

C'est un facteur certain dont la conséquence a été portée à la connaissance des instances militaires de l'OTAN.

Le tableau ci-après en donne une idée.

Er werd op geantwoord dat om te kunnen weerstaan aan een agressie en om te beletten dat ons land zou overrompeld worden, er een minimum getal divisies nodig zijn. In de huidige omstandigheden zou het niet mogelijk zijn dat België manschappen onttrekt aan de landmacht ten voordele van de luchtmacht.

Zoals hoger gezegd, is een wijziging aan de structuur van de strijdkrachten, ten gevolge van het bestaan van nieuwe wapens, voorbarig.

DERDE DEEL.

WEERSLAG VAN EEN GEBEURLIJKE VERMINDERING VAN DE DUUR VAN DE DIENSTTIJD.

In haar vierde zitting en in het bezit van de technische gegevens verstrekt door de militaire leden, besliste de Commissie de weerslag van een vermindering van de dienstduur van 21 op 18 maanden te bestuderen, mogelijke hypothese in het kader van de E.D.G.

In deze studie moest rekening gehouden worden met een dubbele verminderingsfactor van het aantal bezette betrekkingen.

Eerste verminderingsfactor : De vermindering van de contingenten in de aanstaande jaren.

Het is een factor die vaststaat, en de gevolgen er van werden ter kennis van de militaire instanties van de NATO gebracht.

De hieronderstaande tabel geeft een beeld daarvan.

Année de naissance Geboortjaar	Naissances masculines Mannelijke geboorten	Classes Klassen	Miliciens appelés à accomplir leur terme de service actif dans les forces armées Dienstplichtigen, opgeroepen om hun actieve dienstduur in de strijdkrachten te volbrengen
1/2 1933	85,069	1953	63,121
3/4 1934			
1/4 1934	81,428	1954	54,950
1935			
1936	64,159	1955	42,000
1937	64,423	1956	42,000
1938	66,411	1957	44,000
1939	64,270	1958	42,000
1940	56,251	1959	37,000
1941	50,599	1960	33,000

Cette diminution des contingents dans les prochaines années donnera lieu à une réduction importante de nos forces tant d'intervention que de l'intérieur.

Cette perte d'effectifs est si considérable qu'elle ne pourrait être compensée que par une augmentation du temps de service, hypothèse présentement non retenue.

Deze vermindering van de contingenten in de aanstaande jaren zal aanleiding geven tot een omvangrijke vermindering van onze strijdkrachten zowel wat betreft de interventie-macht, als de binnenlandse strijdkrachten.

Dit verlies aan effectieven is zo belangrijk dat het slechts zou kunnen vergoed worden door een verhoging van de dienstduur, hypothese die thans niet weerhouden wordt.

Deuxième facteur. — La diminution du temps de service, facteur possible dans le cadre de la C.E.D. Si la C.E.D. se réalise, nous nous alignerons sur le temps de service commun. Il sera de 18 mois ou plus.

Dans cette incertitude il est normal d'examiner les différentes hypothèses et par primauté celle qui aurait sur notre organisation le plus fort retentissement, c'est-à-dire celle du service minimum de la C.E.D. : 18 mois.

L'organisation envisagée par l'Etat-Major Général d'accord avec le SHAPE, pour les années creuses, a dû être calculée en fonction des contingents disponibles : en moyenne 42,500 hommes pour les contingents 1955 à 1958.

Différents calculs conduisent à la conclusion que la diminution du temps de service de trois mois provoquerait une perte de 10,626 emplois.

Dans l'étude concernant la répercussion d'une diminution du temps de service, les classes de 1959 et 1960, particulièrement pauvres, sont laissées de côté. Elles poseront un nouveau problème qu'il semble inopportun d'envisager maintenant.

Les classes envisagées, soit 1955 à 1958, constituent un palier, puisqu'elles sont sensiblement de rendement égal, soit un contingent moyen annuel de 42,500 hommes.

Les 10,626 emplois pour l'ensemble de nos forces se répartissent comme suit ⁽¹⁾ :

Forces de terre	9,417
Forces aériennes	964
Forces navales	245
	10,626

L'attention de la Commission a été attirée sur les trois points suivants qui valent également pour les trois forces.

Premier point :

Qui dit forces militaires dit discipline militaire. Celle-ci est indispensable dans l'accomplissement des tâches du temps de guerre comme dans celles du temps de paix. Il ne serait pas concevable qu'à aucun moment les forces armées fussent paralysées par l'inertie ou l'absence volontaire d'une partie du personnel. *L'individu qui entre dans les forces, à quelque titre que ce soit, doit donc accepter cette discipline et les sujétions de l'état militaire du temps de paix et du temps de guerre.*

Second point :

On n'édifie rien sans matériaux fermes. Il n'en va pas autrement des forces armées. *Il faut du personnel en nombre, en qualité et en temps voulu.*

Il ne suffit pas qu'un recrutement soit séduisant ou simplement acceptable dans son principe, il faut qu'il soit d'un rendement certain et stable.

⁽¹⁾ Dans les calculs servant à la détermination de la durée du temps de service et à l'organisation de l'armée, on appelle « *emploi organique* » une fonction militaire individuelle assumée par un milicien instruit, dans l'unité de temps qu'est l'année.

Le nombre d'emplois organiques honorés à l'aide d'un contingent annuel sera égal à ce contingent annuel multiplié par le temps (compté en fraction d'année) pendant lequel les miliciens restent sous les armes au delà de la période d'instruction (actuellement $21 - 3 = 18$ mois ou $1\frac{1}{2}$ d'année).

Tweede factor. — De vermindering van de dienstdtijd, mogelijke factor in het kader van de E.D.G. Indien de E.D.G. wordt verwezenlijkt zullen wij ons richten naar de gemeenschappelijke dienstdtijd. Deze zal ten minste 18 maanden bedragen.

Vóór deze onzekerheid gesteld, is het normaal de verschillende hypothesen te onderzoeken en in de eerste plaats deze die de grootste weerslag op onze organisatie zou hebben, dit wil zeggen deze van de minimum-dienstdtijd van de E.D.G. : 18 maanden.

De door de Generale Staf in aanmerking genomen organisatie, in gemeen overleg met SHAPE, voor de arme jaren, moest berekend worden volgens de beschikbare contingenten : gemiddeld 42,500 mannen voor de contingenten van 1955 tot 1958.

Verschillende berekeningen leiden tot de conclusie dat de vermindering van de dienstdtijd van 3 maanden een verlies van 10,626 betrekkingen zou teweeg brengen.

In de studie betreffende de weerslag van een vermindering van de dienstdtijd, worden de klassen van 1959 en 1960, bijzonder arm, terzijde gelaten. Zij zullen in de toekomst een nieuw vraagstuk stellen; dit vraagstuk dient thans niet in beschouwing genomen.

De onder ogen genomen klassen, hetzij deze van 1955 tot 1958, zijn ongeveer van gelijk rendement : 42,500 man is dus een gemiddelde.

De 10,626 betrekkingen voor het geheel van onze strijdkrachten worden als volgt onderverdeeld ⁽¹⁾ :

Landmacht	9,417
Luchtmacht	964
Zeemacht	245
	10,626

De aandacht van de Commissie werd gevestigd op de drie volgende punten, die voor de drie strijdkrachten gelden:

Eerste punt :

Wie van militaire strijdkrachten spreekt, spreekt van militaire tucht. Deze is onontbeerlijk bij de uitvoering van de taken in oorlogstijd zowel als deze in vreedstijd. Het zou onaannemelijk zijn dat op een zeker ogenblik de strijdkrachten zouden lam gelegd worden door inertie of vrijwillige afwezigheid van een deel van het personeel. *Diegene die tot de strijdkrachten toetreedt, te welken titel ook, moet dus deze tucht en de verplichtingen van de militaire stand in vreedstijd en in oorlogstijd aanvaarden.*

Tweede punt :

Men bouwt niet zonder stevig materiaal. Dit is ook waar voor de strijdkrachten. *Men moet kunnen beschikken over personeel in voldoende aantal, van een gegeven kwaliteit en te gepasten tijde.*

Het volstaat niet dat een aanwerving er aantrekkelijk uitziet of eenvoudigweg aanvaardbaar weze in zijn principe, zij moet een vast en zeker rendement hebben.

⁽¹⁾ In de berekeningen die dienen tot vaststelling van de duur van de dienstdtijd en tot de organisatie van het leger, noemt men « *organieke betrekking* » een individuele militaire functie bekleed door een opgeleide dienstplichtige, in de eenheid van tijd, tzt. in één jaar.

Het aantal organieke betrekkingen bekleed door een jaarlijks contingent zal gelijk zijn aan dit jaarlijks contingent, vermenigvuldigd met de tijd (berekend in fracties van één jaar), gedurende welke de dienstplichtigen onder de wapens blijven boven de opleidingsperiode (thans $21 - 3 = 18$ maanden of $1\frac{1}{2}$ jaar).

Troisième point :

Enfin, tout recrutement nouveau demande de très longs délais (procédure administrative à l'échelon gouvernemental — amendements des budgets — formalités administratives préalables au recrutement — examen des candidats — appel et période éventuelle d'instruction — étalement éventuel des appels en raison de la capacité d'absorption des centres d'instruction).

A l'initiative même des membres militaires, les exposés et échanges de vues ont porté essentiellement sur l'organisation de la force terrestre qui absorbe la plus grosse part du contingent et où les problèmes ici soulevés se posent avec le plus d'acuité.

La force aérienne et, dans une moindre mesure, la force navale ont, en temps de paix, une organisation très voisine du temps de guerre; de plus, elles sont, en majorité, stationnées en Belgique.

Les solutions de remplacement qui seraient préconisées pour pallier les déficits de la force de terre s'étendraient aisément aux deux autres forces.

Cependant il a été fait observer que certains facteurs pourront, dans l'avenir, augmenter les exigences en personnel de la force aérienne (augmentation des tableaux organiques, suppression de l'aide américaine pour l'instruction du personnel navigant, etc.).

Perte d'emplois pour la force terrestre suivant des calculs qui ont été soumis à la Commission sur la base du contingent moyen de 42.500 miliciens prévu pour chacune des classes 1955 à 1958 :

Avec 20 mois de service :

2,662 emplois pour militaires ordinaires,
322 emplois pour C.S.O.R.,
155 emplois pour C.O.R.

Avec 19 mois de service :

5,324 emplois pour miliciens ordinaires,
644 emplois pour C.S.O.R.,
310 emplois pour C.O.R.

Avec 18 mois de service :

7,986 emplois pour miliciens ordinaires,
966 emplois pour C.S.O.R.,
465 emplois pour C.O.R.

RÉPERCUSSIONS D'UNE ÉVENTUELLE RÉDUCTION DU TEMPS DE SERVICE SUR LES CLASSES 1953 ET 1954.

Les indications qui précèdent concernent les classes 1955 et ultérieures dont la diminution de contingent de milice entraînera, comme on l'a vu, une révision de nos engagements internationaux, indépendamment de la durée du service militaire.

La situation se présente d'une façon différente pour la classe 1953, actuellement sous les drapeaux, et la classe 1954 dont la première fraction est entrée sous les armes le 1er février dernier.

A ce sujet, les membres militaires ont fait la déclaration suivante :

« Nous nous permettons d'insister sur le fait que nous ne voyons aucune compensation immédiate et efficace à une réduction du temps de service des classes 1953 et 1954. Par conséquent, toute réduction du temps de service de

Derde punt :

Ten slotte, vergt elke nieuwe aanwerving lange termijnen (administratieve procedure in Regeringsinstantie — wijzigingen van de begrotingen — voorafgaande administratieve formaliteiten voor de aanwerving — onderzoek der kandidaten — oproep en gebeurlijke opleidingsperiode — gebeurlijke verdeling der oproepen in verhouding der opsloringsmogelijkheden van de opleidingscentra).

Op het initiatief van de militaire leden zelf, hadden de uiteenzettingen en de gedachtenwisselingen voornamelijk betrekking op de organisatie van de landmacht, die het grootste deel van het contingent opslorpt en waar de problemen zich met de meeste scherpte stellen.

De luchtmacht en, in mindere mate, de zeemacht hebben in vreedstijd, een organisatie die sterk gelijkt op de organisatie in oorlogstijd; te meer zijn zij, grotendeels, in België gestationneerd.

De vervangingsoplossingen die zouden voorgesteld worden om de tekorten in de landmacht te vergoeden, zouden zich gemakkelijk tot de andere twee machten kunnen uitstrekken.

Er werd nochtans opgemerkt dat zekere factoren, in de toekomst, de behoeften aan personeel van de luchtmacht zullen kunnen verhogen (verhoging van de organieke tabellen, afschaffing van de Amerikaanse hulp voor de opleiding van het varend personeel, enz.).

Verlies aan betrekkingen voor de landmacht, volgens berekeningen die aan de Commissie voorgelegd werden, op de basis van het gemiddeld contingent van 42.500 dienstplichtigen, voorzien voor ieder der klassen 1955 tot 1958 :

Met 20 maanden dienst :

2,662 betrekkingen voor gewone dienstplichtigen,
322 betrekkingen voor K.R.O.O.,
155 betrekkingen voor K.R.O.

Met 19 maanden dienst :

5,324 betrekkingen voor gewone dienstplichtigen,
644 betrekkingen voor K.R.O.O.,
310 betrekkingen voor K.R.O.

Met 18 maanden dienst :

7,986 betrekkingen voor gewone dienstplichtigen,
966 betrekkingen voor K.R.O.O.,
465 betrekkingen voor K.R.O.

WEERSLAG VAN EEN GEBEURLIJKE VERMINDERING VAN DE DIENSTTIJD OP DE KLASSEN 1953 EN 1954.

De inlichtingen die voorafgaan hebben betrekking op de klassen 1955 en volgende, waarvoor de vermindering van het militie-contingent, zoals we gezien hebben, een herziening van onze internationale verplichtingen zal met zich brengen, herziening onafhankelijk van de duur van de militaire dienstdienst.

De toestand vertoont zich anders voor de klasse 1953, thans onder de wapens, en de klasse 1954, waarvan de eerste fractie onder de wapens trad op 1 Februari jongstleden.

Dienaangaande hebben de militaire leden volgende verklaring afgelegd :

« Wij veroorloven ons aan te dringen op het feit dat wij geen enkele onmiddellijke en daadwerkelijke vergoeding zien voor een vermindering van de dienstdienst van de klassen 1953 en 1954. Bijgevolg zou elke vermindering van

ces classes se traduirait par une réduction unilatérale et inattendue de notre contribution militaire au NATO.

» Dès lors, une telle réduction anticipée ne peut trouver son fondement que dans le domaine politique, domaine qui sort des prérogatives et de la compétence des membres militaires ».

Cette déclaration n'a pu, faute de temps, être l'objet d'un examen critique, ni d'échanges de vues précis.

Il faut cependant observer que :

— d'une part, la Commission a été constituée pour examiner le problème dans l'immédiat autant que dans l'avenir;

— d'autre part, la ratification et la réalisation de la C.E.D. pourraient entraîner une réduction du temps de service dans notre pays à une date indépendante de notre seule volonté.

En conséquence, la Commission croit utile d'exposer les données objectives ci-après :

Classe 1953 :

La première fraction du contingent 1953 ayant été appelée sous les drapeaux le 1er février 1953, sera libérée à fin octobre prochain. Son dix-huitième mois se terminera à fin juillet 1954; c'est donc normalement en prévision de cette dernière date que toute décision de diminution du temps de service devrait éventuellement être prise.

Le contingent 1953 mis à la disposition de l'autorité militaire pour l'ensemble des trois forces s'élève à 63,887 miliciens dont 2,625 candidats officiers de réserve et 8,085 candidats sous-officiers de réserve.

Le nombre d'emplois organiques honorés est ou serait le suivant selon la durée du temps de service :

de diensttijd van deze klassen een eenzijdige en onverwachte vermindering van onze militaire bijdrage aan NATO met zich brengen.

» Dergelijke vroegtijdige vermindering kan enkel haar verantwoording vinden op politiek gebied, gebied dat buiten de voorrechten en de bevoegdheden van de militaire leden valt ».

Deze verklaring kon, bij gebrek aan tijd, noch aan een kritisch onderzoek, noch aan nauwkeurige gedachtenwisseling onderworpen worden.

Men moet nochtans opmerken dat :

— enerzijds de Commissie opgericht werd om het probleem zowel in de nabije toekomst als in de volgende jaren te onderzoeken;

— anderzijds, de bekrachtiging en de verwezenlijking van de E.D.G. een vermindering van de diensttijd in ons land zouden kunnen met zich brengen, op een datum onafhankelijk van onze eigen wil.

Bijgevolg meent de Commissie het nuttig hieronder de objectieve gegevens uiteen te zetten :

Klasse 1953 :

Daar de eerste fractie van het contingent 1953 onder de wapens werd geroepen op 1 Februari 1953, zal zij einde October eerstkomende afzwaaien. Haar achttiende maand zal eindigen op einde Juli 1954; het is dus normaal, in het vooruitzicht van deze laatste datum, dat elke beslissing van vermindering van de diensttijd gebeurlijk zou moeten getroffen worden.

Het contingent 1953 dat ter beschikking van de militaire overheid gesteld wordt voor het geheel der strijdkrachten bedraagt 63,887 dienstplichtigen, waaronder 2,625 kandidaat-reserveofficieren en 8,085 kandidaat-reserveonderofficieren.

Het aantal bezette organieke betrekkingen is of zou, naargelang van de duur van de diensttijd, het volgende zijn :

	21 mois — 21 maanden	20 mois — 20 maanden	19 mois — 19 maanden	18 mois — 18 maanden
Miliciens ordinaires. — Gewone dienstplichtigen ...	79,765	75,334	70,903	66,472
Candidats sous-officiers de réserve. — Kandidaat-reserveonderofficieren	9,432	8,758	8,084	7,410
Candidats officiers de réserve. — Kandidaat-reserveofficieren	2,625	2,406	2,187	1,968

Il y aurait donc une perte d'emplois se chiffrant à :

5,324 pour une réduction d'un mois de service,
10,648 pour une réduction de deux mois de service,
15,972 pour une réduction de trois mois de service.

Classe 1954 :

La première fraction du contingent 1954 a été appelée le 1er février de cette année. Elle fera son dix-huitième mois en juillet 1955 et son vingt et unième en octobre de la même année.

Le contingent 1954 mis à la disposition de l'autorité militaire s'élève à 54,950 miliciens répartis comme suit :

Aux forces aérienne et navale 6,250

Er zou dus een verlies aan betrekkingen zijn, van :

5,324 voor een dienstvermindering van één maand,
10,648 voor een dienstvermindering van twee maanden,
15,972 voor een dienstvermindering van drie maanden.

Klasse 1954 :

De eerste fractie van het contingent 1954 werd op 1 Februari van dit jaar onder de wapens geroepen. Zij zal haar achttiende maand in Juli 1955 en haar een en twintigste maand in October van hetzelfde jaar volbrengen.

Het contingent 1954, ter beschikking van de militaire overheid gesteld, bedraagt 54,950 dienstplichtigen, verdeeld als volgt :

Bij de lucht- en zeemacht 6,250

A la force terrestre :

Miliciens ordinaires	41,300	
Candidats sous-officiers de réserve (C.S.O.R.)	5,000	
Candidats officiers de réserve (C.O.R.)	2,400	
		48,700

La perte d'emplois entraînée par la diminution d'un mois du temps de service est égale à $\frac{1}{12}$ du contingent annuel.

Cette perte s'élèvera donc :

pour un service militaire de 20 mois, à 4,580 emplois;

pour un service militaire de 19 mois, à 9,160 emplois;

pour un service militaire de 18 mois, à 13,740 emplois.

Elle se répartirait, dans le cas d'un service de 18 mois, de la façon suivante :

Forces aérienne et navale 1,560 env.

Force terrestre :

Miliciens ordinaires	10,326	
Candidats sous-officiers de réserve (C.S.O.R.)	1,251	
Candidats officiers de réserve (C.O.R.)	600	
		12,177

Nous donnons ci-après un tableau reproduisant les répercussions d'une éventuelle réduction du temps de service à 20, 19 et 18 mois, sur les classes 1953, 1954 et 1955 à 1958.

Bij de landmacht :

Gewone dienstplichtigen	41,300	
Kandidaat reserve - onderofficieren (K.R.O.O.)	5,000	
Kandidaat reserve-officieren (K.R.O.)	2,400	
		48,700

Het verlies aan betrekkingen teweeggebracht door de dienstvermindering van één maand, is gelijk aan $\frac{1}{12}$ van het jaarlijks contingent.

Dit verlies zal dus bedragen :

voor een legerdienst van 20 maanden, 4,580 betrekkingen;

voor een legerdienst van 19 maanden, 9,160 betrekkingen;

voor een legerdienst van 18 maanden, 13,740 betrekkingen.

In het geval van een dienst van 18 maanden, zou het als volgt onderverdeeld worden :

Lucht- en zeemacht 1,560 ongev.

Landmacht :

Gewone dienstplichtigen	10,326	
Kandidaat reserve-onderofficieren (K.R.O.O.)	1,251	
Kandidaat reserve - officieren (K.R.O.)	600	
		12,177

Hierna een tabel met de weerslag van een gebeurlijke vermindering van de dienstdaag tot 20, 19 en 18 maanden, voor de klassen 1953, 1954 en 1955 tot 1958.

Rendement des classes en emplois organiques avec temps de service de 21, 20, 19 et 18 mois de service.
Rendement der klassen in organieke betrekkingen, met dienstdtijd van 21, 20, 19 en 18 maanden.

EMPLOIS ORGANIQUES HONORES AVEC ORGANIEK BEZETTE BETREKKINGSN MET										
Époque — Tijdstip (a)	Contingent annuel — Jaarlijks contingent (b)	Répartition du contingent — Verdeling van het contingent (c)	21 mois 21 maanden (d)		20 mois 20 maanden (e)		19 mois 19 maanden (g)		18 mois 18 maanden (i)	
En — In 1953	Classe 1953. Klas 1953. = 63.887	FAé + FN = 5.400 FT : Milord. — Gew.dienstpl. = 48.487 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 7.500 C.O.R. — K.R.O. = 2.500	72.731	68.691	4.040	64.650	8.081	60.609	12.122	
			8.750	8.125	625	7.500	1.250	6.875	18.075	
			2.500	2.292	208	2.084	416	1.875	625	
En — In 1954	Classe 1954. Klas 1954. = 54.950	FAé + FN = 6.250 FT : Milord. — Gew.dienstpl. = 41.300 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 5.000 C.O.R. — K.R.O. = 2.400	61.950	58.508	3.442	55.066	6.884	51.624	10.326	
			5.833	5.416	417	4.999	834	4.582	1.251	
			2.400	2.200	200	2.000	400	1.800	600	
De — Van 1955 à — tot 1958	Classes 1955 à 1958. Klassen 1955 tot 1958. = 42.500	FAé + FN = 4.830 FT : Milord. — Gew.dienstpl. = 31.940 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 3.870 C.O.R. — K.R.O. = 1.860	47.910	45.248	2.662	42.586	5.324	39.924	7.986	
			4.515	4.193	322	3.871	644	3.549	966	
			1.860	1.705	155	1.550	310	1.395	465	

FT = force terrestre.

FAé = force aérienne.

FN = force navale.

Mil. ord. = milicien ordinaire.

C.S.O.R. = candidat sous-officier de réserve.

C.O.R. = candidat officier de réserve.

FT = landmacht.

FAé = luchtmacht.

FN = zeemacht.

Gew. dienstpl. = gewone dienstplichtigen.

K.R.O.O. = kandidaat-reserveonderofficieren.

K.R.O. = kandidaat-reserveofficieren.

QUATRIEME PARTIE.

LES MESURES COMPENSATOIRES
EN CAS DE REDUCTION DE LA DUREE
DU SERVICE MILITAIRE.

Nous avons résumé précédemment les indications qui ont été fournies en ce qui concerne les effets d'une réduction du temps de service *sur le nombre d'emplois organiques honorés*.

Théoriquement, la solution compensatoire la plus simple consisterait à accroître le contingent de miliciens mis à la disposition de l'autorité militaire. Dans ce cas, le nouveau contingent nécessaire se calcule en multipliant l'ancien contingent par une fraction ayant pour numérateur l'ancien temps de service diminué du temps d'instruction et pour dénominateur le nouveau temps de service proposé, diminué du temps d'instruction:

En appliquant cette formule, on constate ce qui suit :

A. — Pour chacune des classes 1955 à 1958 :

La perte d'un mois de service pour un contingent de 42,500 miliciens entraînerait la nécessité de récupérer un nombre d'hommes équivalent à $\frac{1}{17}$ de ce contingent, soit 2,500 miliciens en plus;

La perte de deux mois de service nécessiterait la récupération de $\frac{2}{16}$ du contingent, soit 5,300 miliciens en plus;

La perte de trois mois de service nécessiterait la récupération de $\frac{3}{15}$ du contingent, soit 8,500 miliciens en plus.

Précisons donc encore que, suivant les données et les calculs communiqués par les membres militaires, dans le cas d'un accroissement du contingent et si le temps de service était ramené à 18 mois, il faudrait mettre à la disposition de l'autorité militaire : 8,500 miliciens en plus pour honorer les 10,626 emplois perdus.

B. — Pour la classe 1954 :

La perte d'un mois de service pour un contingent de 54,950 miliciens nécessiterait la récupération de 3,230 miliciens supplémentaires.

La perte de deux mois nécessiterait la récupération de 6,870 miliciens.

La perte de trois mois nécessiterait la récupération de 10,990 miliciens.

Dans le cas d'une réduction du temps de service à 18 mois, ces 10,990 miliciens récupérés honorerait les 13,740 emplois perdus.

**

Après avoir pris connaissance des répercussions qu'aurait une réduction du temps de service sur l'état de nos forces

VIERDE DEEL.

COMPENSATIEMAATREGELLEN IN GEVAL
VAN VERMINDERING
VAN DE DUUR VAN DE MILITAIRE DIENSTTIJD.

Wij hebben hiervoren de inlichtingen samengevat, die gegeven werden betreffende de uitslag van een vermindering van de dienstdtijd op het aantal organiek bezette betrekkingen.

Theoretisch zou de eenvoudigste compensatie-oplossing er in bestaan het contingent dienstplichtigen, ter beschikking van de militaire overheid, te verhogen. In dit geval wordt het nodige nieuw contingent berekend door het oud contingent te vermenigvuldigen met een breuk die als noemer heeft de oude dienstdtijd, verminderd met de opleidingstijd, en als deler de nieuwe voorgestelde dienstdtijd, verminderd met de opleidingstijd.

Bij toepassing van deze formule stelt men het volgende vast :

A. — Voor elk der klassen 1955 tot 1958 :

De dienstvermindering van één maand voor een contingent van 42,500 dienstplichtigen brengt de noodzakelijkheid met zich een aantal mannen terug te winnen, gelijk aan $\frac{1}{17}$ van dit contingent, hetzij 2,500 dienstplichtigen meer;

De dienstvermindering van twee maanden zou de terugwinning van $\frac{2}{16}$ van het contingent vergen, hetzij 5,300 dienstplichtigen meer;

De dienstvermindering van drie maanden zou de terugwinning van $\frac{3}{15}$ van het contingent vergen, hetzij 8,500 dienstplichtigen meer.

Stippen wij dus wel aan dat, volgens de gegevens en de berekeningen medegedeeld door de militaire leden, ingeval van een verhoging van het contingent en indien de dienstdtijd teruggebracht werd op 18 maanden, er 8,500 dienstplichtigen meer ter beschikking van de militaire overheid zouden moeten gesteld worden, om de 10,626 verloren betrekkingen te bezetten.

B. — Voor de klasse 1954 :

De dienstvermindering van één maand voor een contingent van 54,950 dienstplichtigen zou de terugwinning vergen van 3,230 bijkomende dienstplichtigen;

De vermindering van twee maanden zou de terugwinning van 6,870 dienstplichtigen vergen;

De vermindering van drie maanden zou de terugwinning van 10,990 dienstplichtigen vergen.

In het geval van een vermindering van de dienstdtijd op 18 maanden, zouden deze 10,990 teruggewonnen dienstplichtigen de 13,740 verloren betrekkingen bezetten.

**

Na kennis genomen te hebben van de weerslag die een vermindering van de dienstdtijd op de toestand van onze

armées, la Commission a eu à examiner les possibilités et moyens de compenser le déficit en emplois et miliciens ainsi provoqué, de façon à maintenir l'appareil militaire au niveau de nos engagements internationaux.

Dans leurs exposés, les membres militaires se sont limités aux classes 1955 à 1958 en justifiant ce choix par le double argument que l'organisation militaire doit avoir une certaine stabilité dans le temps — un plan de 3 ou 4 ans leur paraissant raisonnable — et que les classes 55 à 58 constituent un palier puisqu'elles sont d'un rendement sensiblement égal.

Ils ont fait remarquer d'autre part que tout recrutement nouveau demande de très longs délais par suite des exigences de la procédure administrative et budgétaire, de l'instruction des troupes, de l'étalement des appels, etc.

Cinq ordres de mesures compensatoires ont fait l'objet d'exposés et de questions au sein de la Commission :

- 1° les initiatives du domaine législatif en matière de milice;
- 2° le remplacement de miliciens par des volontaires de carrière et des civils;
- 3° la réorganisation de la garde territoriale anti-aérienne;
- 4° le volontariat en général;
- 5° le service militaire féminin.

*
**

1. La législation de milice.

Nous rappelons que le mécanisme suivant lequel on forme et calcule le contingent annuel est ainsi conçu :

- 1° On établit le total de la levée en additionnant :
 - a) les inscrits de l'année même;
 - b) les inscrits des levées suivantes demandeurs de devancement d'appel;
 - c) les sursitaires et ajournés des années précédentes;
 - d) quelques autres catégories n'ayant pas encore servi et en soustrayant les sortis de la levée par engagement volontaire ou par devancement d'appel.
- 2° On octroie les dispenses et sursis, on prononce les exclusions, on accorde les exemptions par mise à la disposition du Ministre des Colonies.
- 3° On prononce les exemptions et ajournements pour inaptitude physique.
- 4° Le solde constitue le contingent à incorporer.

La consistance de la levée de milice subit encore des variations journalières (inaptitude constatée après l'incorporation, sursis extraordinaires, décès, renoncations aux sursis, rétractaires découverts, etc.).

Nous donnons ci-après un tableau récapitulatif de la formation des contingents annuels de 1938, 1939 et 1950 à 1954. Les indications ne sont pas encore complètes pour les deux dernières années.

strijdkrachten zou hebben, moest de Commissie de mogelijkheden en middelen onderzoeken, om het tekort aan betrekkingen en dienstplichtigen, aldus teweeggebracht te vergoeden, ten einde het militair apparaat op het niveau van onze internationale verplichtingen te behouden.

In hun uiteenzettingen, beperkten de militaire leden zich tot de klassen 1955 tot 1958, en rechtvaardigden hun keuze door het dubbel argument, dat de militaire organisatie een zekere stabiliteit in de tijd moet bezitten — een plan van 3 of 4 jaar schijnt hun redelijk toe — en dat de klassen 55 tot 58 een geheel vormen, daar zij een gelijk rendement of toch ongeveer hebben.

Zij deden anderzijds opmerken, dat elke nieuwe aanwerving lange termijnen vergt tengevolge van de vereisten van de administratieve- en begrotingsprocedure, de opleiding der troepen, de verdeling in de tijd der oproepingen, enz.

Vijf compensatiemaatregelen maakten het voorwerp uit van uiteenzettingen en vragen in de schoot van de Commissie :

- 1° de initiatieven op gebied van wetgeving inzake militie;
- 2° de vervanging van dienstplichtigen door beroepsvrijwilligers en burgers;
- 3° de herinrichting van de territoriale wacht voor luchtafweer;
- 4° het vrijwilligerschap in het algemeen;
- 5° de vrouwelijke militaire dienst.

*
**

1. De wetgeving op de dienstplicht.

Wij herinneren er aan, dat het mechanisme volgens hetwelk men het jaarlijks contingent vormt en berekent, het volgende is :

- 1° Men maakt het totaal van de lichting door een optelling van :
 - a) de ingeschrevenen van het jaar zelf;
 - b) de ingeschrevenen van de volgende lichtingen, aanvragers om vervroegde dienstneming;
 - c) de uitgestelden en voorlopig afgekeurden van de voorgaande jaren;
 - d) enkele andere categorieën die nog niet gediend hebben;
 en door af te trekken : de uit de lichting weggevallenen ingevolge vrijwillige dienstneming of door vervroegde dienstneming.
- 2° Men kent de vrijlatingen en uitstellen toe, men doet uitspraak over de uitsluitingen, men kent de vrijstellingen toe bij terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën.
- 3° Men doet uitspraak over de vrijstellingen en de voorlopige afkeuringen wegens lichamelijke ongeschiktheid.
- 4° Het overschot maakt het in te lijven contingent uit.

De omvang van de militielichting ondergaat nog dagelijkse wijzigingen (ongeschiktheid vastgesteld na de inlijving, buitengewone uitstellen, overlijdens, verzakingen van uitstel, ontdekte wederspanningen, enz.).

Wij geven hierna een samenvattende tabel van de vorming van de jaarlijkse contingenten van 1938, 1939 en 1950 tot 1954. De aanduidingen zijn nog niet volledig voor de laatste twee jaren.

MINISTÈRE DE L'INTERIEUR.

Statistique de la formation des contingents annuels.

A N N É E S	1938	1939	1950
<i>Provenance des miliciens participant à la formation du contingent annuel.</i>			
Inscrits de la levée	55.906	53.624	66.138
Inscrits des levées suivantes demandeurs de devancement d'appel	994	1.706	1.846
Sursitaires des levées antérieures			32.482
Ajournés temporairement inaptes des levées antérieures			11.316
Entrés dans la levée par résiliation d'engagement volontaire			151
Réfractaires	25.528	28.109	2.256
Entrés dans la levée de 1953 comme mineurs du fond en sursis d'appel des levées antérieures (disposition transitoire)			—
			114.189
Sortis de la levée de milice par engagement volontaire			888
Sortis de la levée par devancement d'appel avec une levée antérieure			1.345
Total des miliciens participant à la formation du contingent	82.428	83.439	111.956
<i>Répartition des miliciens ayant participé à la formation du contingent annuel.</i>			
Exclus	33	33	125
Sursitaires transférés à la levée suivante	19.307	18.601	33.188
Dispensés au titre de famille nombreuse	2.724	2.519	3.225
Dispensés du chef de trois services de frères	—	—	—
Dispensés comme étranger devenu Belge			86
Dispensés comme soutien de famille			243
Dispensés comme veuf avec enfant	551	601	—
Dispensés comme résidant à l'étranger			—
Dispensés comme marin			—
Dispensés comme mineur du fond de la mine	—	—	—
Dispensés au titre de mesures transitoires des arrêtés-lois des 25 juin 1946 et 27 février 1947	—	—	296
Exemptés par mise à la disposition du Ministre des Colonies	—	—	—
Exemptés définitivement inaptes	5.527	5.431	8.036
Ajournés pour inaptitude temporaire et transférés à la levée suivante	8.605	8.368	10.809
Non admis au devancement d'appel	101	190	233
Absents à l'examen médical	1.228	2.100	1.407
Désignés pour le service	44.352	45.596	54.308
	82.428	83.439	111.956
<i>Répartition des miliciens désignés pour le service.</i>			
Libérés comme étant en excédent (famille nombreuse et services de frères).	—	—	1.879
Mineurs du fond de la mine ne pouvant être incorporés	—	—	237
Dispenses accordées par le Département de la Défense Nationale (art. 103).	—	—	—
Devant être incorporés	44.352	45.596	52.192

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN.

Statistiek omtrent de vorming van de jaarlijkse contingenten.

1951	1952	1953 (chiffres provisoires) — 1953 (voorlopige cijfers)	1954 (chiffres provisoires) — 1954 (voorlopige cijfers)	J A R E N
				<i>Herkomst van de dienstplichtigen die betrokken zijn bij de vorming van het jaarlijks contingent.</i>
65,064	93,788	73,575	70,188	Ingeschrevenen der lichting.
1,809	1,219	855	299	Ingeschrevenen van de volgende lichteningen aanvragers om vervroegde dienstneming.
32,564	33,995	40,932	41,794	Uitgestelden der vorige lichteningen.
11,592	11,662	12,129	3,190	Verdaagden als voorlopig ongeschikt der vorige lichteningen.
105	147	189	83	Opgenomen in de lichting door verbreking van vrijwillige dienstneming.
1,744	1,986	1,974	1,722	Wederspanningen.
—	—	2,389	—	Opgenomen in de lichting 1953 als ondergronds mijnwerker met uitstel van oproeping van de vorige lichteningen (overgangsbeschikking).
112,878	142,797	132,043	117,276	
1,150	2,064	4,416	1,708	Uitgegaan uit de militielichting door vrijwillige dienstneming.
1,945	1,683	1,170	754	Uitgegaan uit de lichting door vervroegde dienstneming met een vorige lichting.
110,183	139,050	126,457	114,814	Totaal der dienstplichtigen, die betrokken zijn bij de vorming van het contingent.
				<i>Verdeling der dienstplichtigen, die betrokken zijn bij de vorming van het jaarlijks contingent.</i>
70	54	80	85	Uitgesloten.
33,442	43,444	40,018	46,593	Uitgestelden, overgebracht naar de volgende lichting.
2,999	4,421	4,354	3,418	Vrijgelatenen wegens kroostrijk gezin.
—	—	1,253	940	Vrijgelatenen uit hoofde van drie broederdiensten.
43	148	15	392	Vrijgelatenen als Belg geworden vreemdeling.
302	—	1,361	1,045	Vrijgelatenen als kostwinner.
—	—	7	1	Vrijgelatenen als weduwnaar met kind.
—	1,209	19	27	Vrijgelatenen als verblijvende in het buitenland.
—	—	195	209	Vrijgelatenen als zeeman.
—	—	755	227	Vrijgelatenen als ondergronds mijnwerker.
245	217	—	—	Vrijgelatenen bij de overgangsmaatregelen van de besluitwetten dd. 25 Juni 1946 en 27 Februari 1947.
—	—	130	—	Vrijgestelden bij terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën.
7,805	8,087	5,173	—	Vrijgestelden als definitief ongeschikt.
10,457	11,266	8,096	—	Verdaagden wegens voorlopige ongeschiktheid en overgebracht naar de volgende lichting.
238	130	86	—	Niet toegelaten tot vervroegde dienstneming.
1,314	1,631	1,776	—	Afwezigen bij het medisch onderzoek.
53,268	68,443	63,329	—	Aangewezen voor de dienst.
110,183	139,050	126,647	—	
1,851	2,495	—	—	<i>Verdeling der dienstplichtigen, aangewezen voor de dienst.</i>
268	585	—	—	Ontheven als overtallig (kroostrijk gezin en broederdiensten).
—	—	116	—	Ondergrondse mijnwerkers, die niet mogen ingelijfd worden.
51,149	65,363	63,213	—	Vrijlatingen toegestaan door het Departement van Landsverdediging (art. 103).
				In te lijven dienstplichtigen.

Remarques :

1. Les statistiques du Ministère de l'Intérieur ont pour source les listes de milice tenues dans les commissariats d'arrondissement.

2. La consistance des levées de milice subit des variations journalières (décès, perte de nationalité, radiations des listes du fait de double inscription ou de l'application des conventions internationales, découverte de réfractaires, sursis extraordinaires, renoncements au sursis, etc.).

3. Sous l'ancienne loi la dispense au titre de soutien de famille, veuf avec enfant, résidence à l'étranger et marin n'était accordée que la huitième année, après épuisement de sept sursis, sauf pour certaines catégories de soutiens de famille pour lesquels elle était accordée la sixième année, après épuisement de cinq sursis. Après la guerre ce cycle de sursis n'a repris qu'à partir de la levée de 1945 et ce n'est donc qu'à partir de la levée de 1952 que ces dispenses ont été accordées sauf pour certains soutiens de famille qui l'ont obtenue à partir de la levée de 1950.

4. Sous l'ancienne loi le droit à la dispense du chef de trois services de frères et comme mineur du fond de la mine était inconnu. Il existait une libération accordée lorsque le nombre de miliciens désignés pour le service dépassait le nombre de miliciens à incorporer durant l'année pour alimenter en recrues les diverses unités de l'armée, afin de ramener le nombre des désignés au nombre des recrues à incorporer. Étaient libérés, jusqu'à concurrence de l'excédent, les premiers appelés de familles nombreuses n'ayant pas obtenu la dispense et ensuite les miliciens justifiant du plus grand nombre de services de frères, la priorité, à nombre égal de services de frères, étant établie conformément à l'article 57 de l'ancienne loi. De 1937 à 1940 il n'y avait plus d'excédent et aucune libération n'a donc été accordée. Quant aux mineurs du fond l'arrêté-loi du 14 avril 1945 ne leur accordait pas un sursis ou une dispense préalable à la désignation pour le service mais obligeait l'autorité militaire, alors qu'ils étaient désignés pour le service et donc acquis à l'armée, à surseoir à leur incorporation pendant des années (en opposition avec le principe de l'annuité) en vue de les exonérer à 28 ans. Le Département de la Défense Nationale n'intervenant pas dans les opérations préalables à la remise du contingent ni dans les procédures devant les juridictions contentieuses de milice, les dispenses prévues à l'article 103 visent des miliciens désignés pour le service et acquis à l'armée.

5. Les opérations normales de la levée de 1953 venant à peine d'être terminées, les renseignements que possède le Département doivent encore faire l'objet de vérifications notamment en ce qui concerne la discordance de 190 entre le total des miliciens participant à la formation de ce contingent et le total de la répartition de ces miliciens.

6. En ce qui concerne la consistance initiale de la levée de 1954, le petit nombre d'ajournés provient du chevauchement des opérations des levées successives, la formation du contingent de 1954 ayant commencé en janvier 1953 alors que la remise du contingent de 1953 au centre de recrutement et de sélection, commencée en septembre 1952, s'est prolongée durant toute l'année de 1953. Initialement le nombre des ajournés est donc très réduit, alors que sous l'ancienne loi, la formation de chaque contingent était entièrement terminée avant le début de la formation du contingent suivant.

Opmerkingen :

1. De statistieken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken hebben als grondslag de militielijsten, gehouden in de arrondissementscommissariaten.

2. De bestendigheid der militielijsten ondergaat dagelijks wijzigingen (overlijden, nationaliteitsverlies, schrapping uit de lijsten wegens het feit van dubbele inschrijving of toepassing van internationale conventies, ontdekking van wederspanningen, buitengewone uitstellen, verzakingen aan uitstel, enz.).

3. Bij de vroegere wet werd de vrijlating uit hoofde van kostwinnerschap, weduwnaar met kind, verblijf in het buitenland en zeeman slechts het achtste jaar verleend, na uitputting van zeven uitstellen, behalve voor sommige categorieën kostwinners voor welke ze het zesde jaar verleend werd, na uitputting van vijf uitstellen. Na de oorlog werd deze cyclus van uitstellen slechts hervat vanaf de lichting 1945, en het is dus slechts vanaf de lichting 1952 dat deze vrijlatingen werden verleend, behalve voor sommige kostwinners, die ze bekomen hebben vanaf de lichting 1950.

4. Bij de oude wet was het recht op vrijlating uit hoofde van drie broederdiensten en als ondergronds mijnwerker onbekend. Er bestond een ontheffing, welke werd toegestaan wanneer het aantal voor de dienst aangewezen dienstplichtigen hoger was dan het aantal dienstplichtigen, welke tijdens het jaar moesten worden aangeworven om de verscheidene legereenheden met recruten te bevoorraden, ten einde het aantal aangewezenen terug te brengen op het aantal in te lijven recruten. Werden tot beloop van het excédent ontheven, de eerststopgeroepen van een kroostrijk gezin die geen vrijlating bekomen hadden, en vervolgens de dienstplichtigen die het grootste aantal broederdiensten konden inroepen; de voorkeur bij gelijk aantal broederdiensten werd bepaald overeenkomstig artikel 57 van de oude wet. Van 1937 tot 1940 was er geen excédent meer en er werd dus geen enkele ontheffing verleend. Wat de ondergrondse mijnwerkers betreft, verleende de besluitwet van 14 April 1945 hun geen uitstel of vrijlating voorafgaand aan de aanwijzing voor dienst, maar verplichtte de militaire overheid, wanneer zij voor de dienst aangewezen waren en dus toebehorende aan het leger, hun inlijving gedurende jaren te schorsen (in tegenspraak met het eenjarigheidsbeginsel) ten einde hen vrij te stellen op 28 jaar. Aangezien het Departement van Landsverdediging niet tussenkomt in de verrichtingen, welke de overgifte van het contingent voorafgaan, noch in de rechtsplegingen voor de gedingbeslissende militierechtscolleges, beogen de vrijlatingen voorzien bij artikel 103 de dienstplichtigen, aangewezen voor de dienst en toebehorende aan het leger.

5. Daar de normale verrichtingen der lichting 1953 nauwelijks beëindigd zijn, moeten de inlichtingen in bezit van het Departement nog verificaties ondergaan, o.m. wat het verschil van 190 betreft tussen het totaal der dienstplichtigen die deelnemen aan de vorming van het contingent en het totaal van de verdeling van deze dienstplichtigen.

6. Wat de oorspronkelijke samenstelling van de lichting 1954 betreft, komt het klein aantal verdaagden voort van het ineenlopen van de verrichtingen der opeenvolgende lichtingen, aangezien de vorming van het contingent 1954 ingezet werd in Januari 1953, als wanneer de overgifte van het contingent 1953 aan het recruterings- en selectiecentrum, begonnen in September 1952, zich over gans het jaar 1953 uitgestrekt heeft. Aanvankelijk is het aantal verdaagden dus zeer beperkt, terwijl bij de oude wet de vorming van ieder contingent volledig beëindigd was vóór de aanvang van de vorming van het volgend contingent.

N. B. — Jusqu'à 1952, l'ancienne législation de milice accordait des libérations dans la mesure où le contingent disponible dépassait le contingent nécessaire, de même les mineurs du fond bénéficiaient de mesures spéciales remplacées aujourd'hui par des sursis et dispenses.

A titre d'indication complémentaire, voici le pourcentage de miliciens devenus définitivement inaptes au cours du service actif et le pourcentage de miliciens perdus pour l'armée pour toute autre raison (sursis, dispenses, renvois de l'armée) toujours au cours du service actif :

	CLASSES		
	1950	1951	1952
% d'inaptes	2.65	3.20	2.88
% de déchets pour autres motifs	0.65	0.86	0.87
Total	3.30	4.06	3.75

**

Trois modifications éventuelles à la législation de milice ont été évoquées au cours des échanges de vues sans qu'un débat ait pu être engagé à leur sujet :

- a) la suppression totale ou partielle des dispenses;
- b) la suppression totale ou partielle des sursis;
- c) une nouvelle révision des critères médicaux.

a) *Les dispenses pour causes morales.*

Si l'on envisage la suppression des dispenses ou de certaines d'entre elles pour compenser la perte en emplois organiques, il faut, pour évaluer le rendement d'une telle mesure, considérer non seulement les chiffres absolus, mais aussi les déchets qui se produiraient par exemptions pour causes physiques si les « dispensés » devaient se présenter à l'examen médical.

Le tableau ci-après, établi suivant les données du délégué du Ministère de l'Intérieur, donne, pour chaque titre de dispense :

— le nombre de dispenses estimé (prévision) pour chacune des levées moyennes de 1955 à 1958;

— le nombre d'exemptions pour causes physiques correspondant si ces dispenses étaient supprimées;

— la différence entre ces deux nombres, soit donc l'apport nouveau prévisible en miliciens;

— la fraction de cet apport qui serait dévolue à la force terrestre et sa répartition en miliciens ordinaires, en candidats sous-officiers de réserve et candidats officiers de réserve :

— le nombre d'emplois pouvant être honorés avec cet apport, dans chacune des hypothèses de 21, 20, 19 et 18 mois de service.

Il n'est pas tenu compte, dans ces estimations, de l'influence des sursis qui seraient éventuellement accordés, la prévision n'étant pas possible.

N. B. — Tot in 1952, kende de oude wetgeving op de dienstplicht vrijstellingen toe in de mate waarop het beschikbaar contingent het nodige contingent overschreed, en genoten de ondergrondse mijnwerkers bijzondere maatregelen, die thans vervangen zijn door uitstellen en vrijlatingen.

Ten titel van bijkomende inlichting, ziehier het percentage aan dienstplichtigen die definitief ongeschikt werden, gedurende hun actieve dienstdtijd en het percentage aan dienstplichtigen, verloren gegaan voor het leger voor om hetzij eender welke reden (uitstel, vrijlating, wegzending van het leger), steeds gedurende de actieve dienstdtijd :

	KLASSEN		
	1950	1951	1952
% ongeschikten	2.65	3.20	2.88
% verlies wegens andere redenen	0.65	0.86	0.87
Totaal	3.30	4.06	3.75

**

Drie gebeurlijke wijzigingen aan de wetgeving op de dienstplichtwet werden naar voren gebracht gedurende de gedachtenwisselingen zonder dat een debat hieromtrent heeft kunnen plaats vinden :

- a) de totale of gedeeltelijke afschaffing van de vrijlatingen;
- b) de totale of gedeeltelijke afschaffing van de uitstellen;
- c) een nieuwe herziening van de medische criteria.

a) *De vrijlatingen op morele grond.*

Indien men de afschaffing van de vrijlatingen of van zekere onder hen in aanmerking neemt, om het verlies aan organieke betrekkingen te vergoeden, moeten, om het rendement van een dergelijke maatregel te schatten, niet alleenlijk de absolute cijfers in aanmerking genomen worden, maar insgelijks de verliezen die zich zouden voordoen door vrijstellingen wegens lichamelijke redenen, indien de « vrijgelatenen » zich voor het geneeskundig onderzoek moesten aanbieden.

De hiernavolgende tabel, opgemaakt volgens de gegevens van de afgevaardigde van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, geeft voor elke reden tot vrijlating :

— het aantal geraamde vrijlatingen (vooruitzicht) voor ieder van de middelmatige lichtingen van 1955 tot 1958;

— het overeenstemmend aantal vrijstellingen wegens lichamelijke redenen, indien deze vrijstellingen afgeschaft werden.

— het verschil tussen deze twee getallen, zijnde dus de voorziene aanwinst van dienstplichtigen;

— het gedeelte dat aan de landmacht zou toegekend worden en de verdeling in gewone dienstplichtigen, in kandidaten-reserveonderofficieren en kandidaten-reserveofficieren.

— het aantal betrekkingen die door die aanwinst kunnen bezet worden in ieder der hypothesen van 21, 20, 19 en 18 maanden dienstdtijd.

Bij deze schattingen wordt geen rekening gehouden met de invloed van de uitstellen die gebeurlijk zouden verleend worden, daar het niet mogelijk is vooruitzichten te maken.

Vrijlating op morele grond.

Dispense pour cause morale.

TITRE DE DISPENSE — REDEN VAN VRIJLATING	Nombre de dispenses — Aantal vrijlatingen	Nombre d'exemptions — Aantal vrijstellingen	Apport (b) — (c) — Aanwinst (b) — (c)	Fraction attribuée à FT — Gedeelte toegekend aan FT	NOMBRE D'EMPLOIS HONORES AVEC AANTAL BEZETTE BETREKKINGEN MET			
					21 mois — 21 maanden (f)	20 mois — 20 maanden (g)	19 mois — 19 maanden (h)	18 mois — 18 maanden (i)
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
Famille nombreuse. — Kroostrijk gezin ...	2,762	580	2,182	FN + FAé = 249 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 1,641 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 196 C.O.R. — K.R.O. = 96	2,461 229 96	2,324 213 88	2,187 197 80	2,050 181 72
Trois services de frères. — Drie broeder- diensten.	765	161	604	FN + FAé = 70 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 454 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 54 C.O.R. — K.R.O. = 26	681 63 26	643 59 24	605 54 22	567 50 19
Etranger devenu Belge. — Vreemdeling die Belg geworden is.	85	18	67	FN + FAé = 8 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 50 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 6 C.O.R. — K.R.O. = 3	75 7 3	71 7 3	67 6 3	63 6 2
Soutien de famille. — Kostwinner ...	892	187	705	FN + FAé = 81 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 530 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 63 C.O.R. — K.R.O. = 31	795 73 31	751 68 29	707 63 26	663 57 23
Veuf avec enfant. — Weduwnaar met kind.	—	—	—	—	—	—	—	—
Résident à l'étranger. — In het buitenland verblijvend.	21	4	17	FN + FAé = 2 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 12 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 2 C.O.R. — K.R.O. = 1	18 2 1	17 2 1	16 2 1	15 2 1
Marins. — Zeelieden ...	148	31	117	FN = 117	—	—	—	—
Mineurs de fond. — Ondergrondse mijn- werkers.	212	44	168	FN + FAé = 21 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 126 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 15 C.O.R. — K.R.O. = 6	189 18 6	179 17 6	169 16 5	159 14 5
Colonie. — Kolonie ...	85	18	67	FN + FAé = 8 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 50 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 6 C.O.R. — K.R.O. = 3	75 7 3	71 7 3	67 6 3	63 6 2
Totaux. — Totalen.	4,970	1,043	3,927	FN + FAé = 556 Mil. ord. — Gew. dienstpl. = 2,863 C.S.O.R. — K.R.O.O. = 342 C.O.R. — K.R.O. = 166	4,294 399 166	4,056 373 154	3,818 344 140	3,580 316 124

FT = force terrestre. Mil. ord. = miliciens ordinaires.
 FAé = force aérienne. C.S.O.R. = candidat sous-officier de réserve.
 FN = force navale. C.O.R. = candidat officier de réserve.

FT = landmacht.
 FAé = luchtmacht.
 FN = zeemacht.

Gew. dienstpl. = gewone dienstplichtigen.
 K.R.O.O. = kandidaat-reserveonderofficieren.
 K.R.O. = kandidaat-reserveofficieren.

b) *les sursis à terme.*

Le tableau ci-après donne le nombre de sursis renouvelables accordés et le pourcentage par rapport au total de la levée, pour les années 1938 et 1950 à 1953 :

Année	Total de la levée (a)	Sursis accordés (b)	Pourcentage de (b) par rapport à (a)
1938	82,428	19,307	23.4 %
1950	111,956	33,188	29.6 %
1951	110,183	33,442	30.3 %
1952	139,050	43,444	31.2 %
1953	129,418	44,612	34.4 %

N. B. — Les chiffres de 1953 sont provisoires.

Voici, pour la levée de 1953, la répartition des sursis accordés par titres (chiffres de première instance) :

Soutiens de famille.	5,346
Veufs avec enfants.	5
Marins	1,182
Personnel du fond de la mine... ..	1,736
Frère sous les armes... ..	1,878
Premier appelé de famille de 5 enfants... ..	457
Intérêt d'études	31,381
Indispensables dans les entreprises	1,095
Résidant à la Colonie ou à l'étranger... ..	566
Total... ..	43,646

Les sursis à terme représentent, non pas une perte définitive pour l'armée (l'appel des sursitaires sous les armes n'étant que postposé), mais bien plutôt un « compte pour ordre ». En effet, le nombre de sursis accordés est plus ou moins compensé par le nombre de miliciens qui, ayant épuisé les cinq sursis légaux ou n'ayant pas renouvelé leur demande, sont reversés dans le contingent à incorporer.

Il faut cependant tenir compte des déchets entraînés par le fait que des sursitaires obtiennent — en cours de route ou après le cinquième sursis — une dispense ou une exemption.

Il est intéressant de connaître la répartition des sursis suivant qu'il s'agit d'une première demande ou d'une demande de renouvellement d'un sursis déjà obtenu précédemment :

	Levée 1954 Sursis accordés	Levée 1955 Demandes introduites
1 ^{er} sursis	15,677	14,312
2 ^e sursis	10,961	12,182
3 ^e sursis	10,304	9,370
4 ^e sursis	4,993	8,693
5 ^e sursis	3,673	4,038
Au delà du 5 ^e sursis.	393	901
Totaux	46,001	49,496

b) *de uitstellen voor een bepaalde termijn.*

De hiernavolgende tabel geeft het aantal toegestane hernieuwbare uitstellen en het percentage in verhouding tot het totaal der lichting, voor de jaren 1938 en 1950 tot 1953 :

Jaar	Totaal van de lichting (a)	Toegestane uitstellen (b)	Percentage van (b) ten opzichte van (a)
1938	82,428	19,307	23.4 %
1950	111,956	33,188	29.6 %
1951	110,183	33,442	30.3 %
1952	139,050	43,444	31.2 %
1953	129,418	44,612	34.4 %

N. B. — De cijfers voor 1953 zijn voorlopig.

Ziehier, voor de lichting 1953, de verdeling der toegestane uitstellen, per reden (eerste cijfers) :

Kostwinners	5,346
Weduwnaars met kinderen... ..	5
Zeelieden	1,182
Ondergrondse mijnwerkers	1,736
Broeder onder de wapens... ..	1,878
Eerste opgeroepene van een familie met 5 kinderen	457
Studieredenen	31,381
Onontbeerlijk in de bedrijven	1,095
In de Kolonie of in de vreemde verblijvend.	566
Totaal... ..	43,646

De uitstellen voor een bepaalde termijn vertegenwoordigen geen definitief verlies voor het leger (de oproep onder de wapens van de uitgestelden is slechts verdaagd), maar wel een « rekening voor orde ». Inderdaad, het aantal toegestane uitstellen is min of meer vergoed door het aantal dienstplichtigen die, na uitputting van hun vijf wettelijke uitstellen of die hun aanvraag niet hernieuwden, terug in het in te lijven contingent opgenomen worden.

Men moet nochtans rekening houden met de verliezen teweeggebracht door het feit dat de uitgestelden — ondertussen of na het vijfde uitstel — een vrijlating of een vrijstelling bekomen.

Het is niet van belang ontbloot de verdeling te kennen van de uitstellen naargelang het gaat over een eerste aanvraag of over de vernieuwing van een reeds bekomen uitstel :

	Lichting 1954 Toegestane uitstellen	Lichting 1955 Ingediende aanvragen
1 ^e uitstel	15,677	14,312
2 ^e uitstel	10,961	12,182
3 ^e uitstel	10,304	9,370
4 ^e uitstel	4,993	8,693
5 ^e uitstel	3,673	4,038
Boven het 5 ^e uitstel.	393	901
Totalen	46,001	49,496

N. B. — Pour 1955, il s'agit des *demandes introduites* en janvier 1954. Ces chiffres changeront encore soit lors de leur examen, soit lorsque de nouvelles demandes seront introduites pour la même levée.

c) *Les critères médicaux.*

Les nouveaux critères médicaux ont été appliqués aux inscrits de la classe 1953. Ils permettent la comparaison suivante :

Classe 1952 (anciens critères) :

Nombre de jeunes gens examinés .	87,854
Nombre d'inaptes et d'ajournés ...	21,484 soit 24.44 %
Nombre d'aptes .	66,370 soit 75.56 %

Classe 1953 (nouveaux critères) :

Nombre d'examinés .	79,254
Nombre d'inaptes et d'ajournés ...	13,194 soit 16.64 %
Nombre d'aptes .	66,060 soit 83.36 %

En conclusion, le nombre de miliciens aptes est passé de 75.56 % en 1952 à 83.36 % en 1953; il y a donc un gain de 7.80 % du contingent disponible.

Cependant, avec les anciens critères, le déchet pour inaptitude physique qui se produit *au cours du service actif* était de 3 % environ.

Les nouveaux critères ayant fourni à la classe 1953 un pourcentage plus grand de contingent « apte », il faudra déterminer le nouveau déchet pour inaptitude physique qui se produira au cours du service, ce qui ne pourra être fait qu'à fin 1955, après l'envoi en congé illimité de tous les miliciens de 1953.

Si le déchet était trop grand, le bénéfice réalisé avec les nouveaux critères serait perdu et l'opération se serait grevée d'inconvénients budgétaires (dépenses inutiles d'entretien, octroi de pensions) et militaires (instruction donnée inutilement, chute d'effectifs inattendue sans remède immédiat).

Les membres militaires estiment qu'il serait prudent d'attendre au moins fin 1955 avant d'envisager une nouvelle réduction éventuelle des critères.

2. Le remplacement de miliciens par des volontaires de carrière et des civils.

L'attention de la Commission a été attirée sur l'importance relative du nombre d'emplois organiques à honorer en temps de paix dans les organismes statiques de l'intérieur (en dehors donc des forces d'intervention) (voir le tableau figurant à la p. 8).

Les membres militaires se sont attachés à justifier ces chiffres, mais aucun examen critique approfondi de ces justifications n'a pu être entrepris.

Sollicité d'étudier la possibilité de remplacer, dans ces emplois, des miliciens par des volontaires de carrière non

N. B. — Voor 1955, gaat het over *aanvragen ingediend* in Januari 1954. Deze cijfers zullen nog veranderen, hetzij bij hun onderzoek, hetzij wanneer nieuwe aanvragen zullen ingediend worden voor dezelfde lichter.

c) *De medische criteria.*

De nieuwe medische criteria werden toegepast op de ingeschrevenen van de klasse 1953. Zij laten de volgende vergelijking toe :

Klasse 1952 (oude criteria) :

Aantal onderzochte jongelieden .	87,854
Aantal ongeschikten en voorlopig afgekeurden ...	21,484, zegge 24.44 %
Aantal geschikten .	66,370, zegge 75.56 %

Klasse 1953 (nieuwe criteria) :

Aantal onderzochten ...	79,254
Aantal ongeschikten en voorlopig afgekeurden ...	13,194, zegge 16.64 %
Aantal geschikten .	66,060, zegge 83.36 %

Tot besluit, ging het aantal geschikte dienstplichtigen over van 75.56 % in 1952, tot 83.36 % in 1953; er is dus een winst van 7.80 % van het beschikbaar contingent.

Nochtans, met de oude criteria, bedroeg het verlies aan dienstplichtigen voor lichamelijke ongeschiktheid *tijdens de actieve dienst* ongeveer 3 %.

Daar de nieuwe criteria aan de klasse 1953 een groter percentage « geschikt » contingent leverde, zal men het nieuw verlies wegens lichamelijke ongeschiktheid moeten bepalen, dat zich zal voordoen gedurende de dienst, hetgeen slechts zal kunnen gedaan worden einde 1954, na het met onbepaald verlof zenden van al de dienstplichtigen van 1953.

Indien het verlies te groot is, zou de door de nieuwe criteria verwezenlijkte winst verloren zijn, en de verrichting zou bemoeilijkt worden met begrotings-bekommernissen (onnodige onderhoudsuitgaven, toekenning van pensioenen) en bekommernissen van militaire aard (onnodig gegeven opleiding, onverwachte daling van effectieven zonder onmiddellijke remedie).

De militaire leden zijn van oordeel dat het voorzichtig zou zijn ten minste tot het einde van 1955 te wachten alvorens een nieuwe gebeurlijke vermindering van de criteria in beschouwing te nemen.

2. De vervanging van dienstplichtigen door beroepsvrijwilligers en burgers.

De aandacht van de Commissie wordt gevestigd op de betrekkelijke belangrijkheid van het aantal in vreedstijd te bezetten organieke betrekkingen in de statische organismen van het binnenland (dus buiten de interventiestrijdkrachten) (zie tabel op blz. 8).

De militaire leden hebben zich ingespannen deze cijfers te verantwoorden, maar geen enkel grondig kritisch onderzoek van deze rechtvaardigingen heeft kunnen plaats vinden.

Verzocht de mogelijkheid te onderzoeken de dienstplichtigen, in deze betrekkingen, te vervangen door beroeps-

spécialistes ou spécialistes ou par des civils (hommes ou femmes), le membre militaire compétent a fourni les données suivantes :

— les remplacements possibles dans les organismes statiques de l'intérieur se récapitulent comme suit :

vrijwilligers niet-specialisten of specialisten of door burgers (mannen of vrouwen), heeft het bevoegd militair lid volgende gegevens verstrekt :

— de mogelijke vervangingen in de statische organismen van het binnenland worden als volgt samengevat :

	V.C. non spécialistes B.V. niet- specialisten	V.C. spécialistes B.V. specialisten	Civils — Burgers		Total — Totaal
			masculins — mannen	féminins — vrouwen	
Ministère et services attachés. — Ministerie en toegevoegde diensten ...	42	13	48	138	241
Forces de défense de l'intérieur. — Binnenlandse verdedigingsstrijdkrachten ...	604	467	135	173	1,379
Réserve générale. — Algemene reserve ...	773	54	17	191	1,035
Garde territoriale aérienne. — Territoriale wacht voor luchtafweer ...	1,644	84	11	174	1,913
Base. — Basis ...	349	62	45	72	528
Ecoles et centres d'instruction. — Scholen en opleidingscentra ...	422	374	85	657	1,538
Forces nationales d'Outre-Mer. — Nationale strijdkrachten der Overzeese gebieden ...	26	10	5	13	54
Organismes provisoires. — Voorlopige organismen ...	13	—	—	1	14
Totaux. — Totalen.	3.873	1,064	346	1,419	6,702

En admettant qu'on puisse compter à la mobilisation sur tout le personnel de remplacement, il faut maintenir, en temps de paix, 27 % de ces emplois pour des miliciens en vue de pouvoir faire face avec 15 classes aux besoins de guerre, soit $\frac{6,702 \times 27}{100} = 1,809$ emplois.

Il reste donc $6,702 - 1,809 = 4,893$ emplois aujourd'hui assumés par des miliciens qui pourraient être remplacés par :

2,827 volontaires de carrière non spécialistes (73 % de 3,873),

777 volontaires de carrière spécialistes,

253 civils masculins,

1,036 civils féminins.

Les membres militaires ont fait remarquer notamment :

1. que les 1,809 emplois maintenus pour des miliciens sont tout indiqués pour les moins aptes physiquement;

2. qu'il y aura, en matière de recrutement de volontaires de carrière, un déficit prévisible à fin 1954 de 1,738 unités qu'il faudrait ajouter aux chiffres de volontaires de carrière cités ci-dessus en cas de recrutement nouveau destiné aux remplacements;

3. qu'une décision de ce genre aurait des conséquences budgétaires et administratives (statut du personnel, pensions, etc.). A titre indicatif, le coût du personnel de remplacement vaut 2 à 2,5 fois celui des miliciens.

Pour ce qui concerne spécialement la force navale, l'abaissement du temps de service entraînerait une perte de 245 emplois. La réduction du contingent de milice et la légère expansion de la force navale pour atteindre son plein développement en 1956 obligent à honorer 369 emplois supplémentaires.

In de veronderstelling dat men in geval van mobilisatie op geheel het vervangingspersoneel kan rekenen, moet men in vredetijd 27 % van deze betrekkingen voorbehouden voor dienstplichtigen, ten einde het hoofd te kunnen bieden, met 15 klassen, aan de oorlogsvereisten, hetzij $\frac{6,702 \times 27}{100} = 1,890$ betrekkingen:

Er blijven dus $6,702 - 1,809 = 4,893$ betrekkingen, thans door dienstplichtigen bezet, die zouden kunnen vervangen worden door :

2,827 beroepsvrijwilligers niet-specialisten (73 % van 3,873),

777 beroepsvrijwilligers en specialisten,

253 burgers (mannen),

1,036 burgers (vrouwen).

De militaire leden hebben onder meer laten opmerken dat :

1. de 1,809 betrekkingen, die voor dienstplichtigen behouden worden, zeer gepast zijn voor de minst lichamelijk geschikte dienstplichtigen;

2. bij de werving van beroepsvrijwilligers, er op het einde van 1954 een tekort zal zijn van 1,738 eenheden, dat men zou moeten voegen bij de cijfers van de beroepsvrijwilligers hierboven vermeld in geval van nieuwe aanwerving bestemd voor de vervangingen;

3. een beslissing van die aard begrotings- en administratieve gevolgen zou hebben (statuut van het personeel, pensioenen, enz.). Ter inlichting, kost het vervangingspersoneel 2 à 2,5 maal zoveel als een dienstplichtige.

Wat meer in het bijzonder de zeemacht betreft, zou de verlaging van de dienstdtijd een verlies van 245 betrekkingen met zich brengen. De vermindering van het militiecontingent en de lichte uitbreiding van de zeemacht om haar gehele ontwikkeling in 1956 te bereiken, maken het noodzakelijk 369 bijkomende betrekkingen te bezetten.

Ce déficit de 614 emplois devrait être compensé par la récupération de 523 volontaires de carrière,

71 civils masculins,
20 civils féminins.

Considérations.

1. — Le recrutement de volontaires de carrière nécessite des crédits supplémentaires et un rythme progressif pour la formation dans les écoles et des candidats aptes en nombre suffisant.

2. — Le recrutement du personnel civil devrait être soumis aux conditions suivantes :

Donner à ce personnel un statut légal :

a) stabilité d'emplois, régime des pensions de l'Etat, sécurité sociale;

b) le militariser afin de le soumettre à la discipline militaire;

— pouvoir en disposer en tout temps sur pied de paix comme sur pied de guerre;

— d'éviter les départs sur simple préavis;

— de pouvoir éliminer les éléments sans rendement.

Le recrutement serait progressif, étant donné les formalités d'engagement et les possibilités de formation, dans les écoles.

3. La garde territoriale anti-aérienne (G.T.A.)

Des membres ayant soulevé l'hypothèse d'une réorganisation de la G.T.A. tendant à récupérer des miliciens en faveur des forces d'intervention, les indications suivantes ont été fournies à la Commission :

L'organisation actuelle de la G.T.A. prévoit notamment :

Organismes non permanents :

3 quartiers généraux de régions;
34 bataillons de G.T.A.

Organismes permanents :

1 quartier général de groupement;
7 bataillons dont les effectifs devraient se détripier à la mobilisation.

En remplaçant les organismes permanents par des organismes non permanents, il faudrait, en dehors du remplacement envisagé au 2° ci-avant :

En plus :

27 sous-officiers spécialistes;
429 volontaires de carrière non spécialistes;
7 civils masculins;
16 civils féminins.

En moins :

129 officiers dont 68 de réserve;
438 sous-officiers non spécialistes dont 336 de réserve;

76 volontaires de carrière spécialistes;
1,584 emplois de miliciens.

Dit tekort van 614 betrekkingen zou moeten vergoed worden door een terugwinning van 523 beroepsvrijwilligers.

71 burgers (mannen),
20 burgers (vrouwen).

Beschouwingen.

1. — De aanwerving van beroepsvrijwilligers vereist bijkomende kredieten en een progressief rythme voor de opleiding in de scholen, en een voldoende aantal geschikte kandidaten.

2. — De werving van burgerlijk personeel zou aan volgende voorwaarden moeten voldoen :

Aan dit personeel een wettelijk statuut geven :

a) vaste betrekkingen, regime der staatspensioenen, sociale zekerheid;

b) het militariseren ten einde het te onderwerpen aan de militaire tucht :

— er steeds te kunnen over beschikken zowel op vredesvoet als op oorlogsvoet;

— het vertrek met eenvoudige vooropzeg te vermijden;

— de elementen zonder rendement te kunnen verwijderen.

De aanwerving zou progressief zijn, gezien de wervingsformaliteiten en de opleidingsmogelijkheden in de scholen.

3. De territoriale wacht voor luchtafweer (T.W.L.)

Daar de leden de hypothese van een reorganisatie van de territoriale wacht voor luchtafweer hebben opgeworpen, er toe strekkend dienstplichtigen terug te winnen ten bate van de interventiestrijdkrachten, werden volgende aanduidingen aan de Commissie verstrekt :

De huidige organisatie van de territoriale wacht voor luchtafweer voorziet namelijk :

Niet-vaste organismen :

3 gebiedshoofdkwartieren;
34 bataljons van de T.W.L.

Vaste organismen :

1 groeperingshoofdkwartier;
7 bataljons, waarvan de effectieven bij de mobilisatie zouden moeten verdriedubbeld worden.

Door vervanging van de vaste organismen door niet-vaste organismen, zouden, buiten de vervanging voorzien sub 2° :

Nog meer nodig zijn :

27 onderofficieren-specialisten;
429 beroepsvrijwilligers niet-specialisten;
7 burgers (mannen);
16 burgers (vrouwen).

En minder nodig :

129 officieren, waaronder 68 van de reserve;
438 onderofficieren niet-specialisten, waaronder 336 van de reserve;
76 beroepsvrijwilligers specialisten;
1,584 betrekkingen voor dienstplichtigen.

Les membres militaires ont déclaré qu'une semblable réorganisation de la G.T.A. entraînerait l'inconvénient d'un délai d'intervention trop grand pour la défense des aérodromes, c'est-à-dire trois à cinq heures au lieu d'une action presque instantanée.

Cet inconvénient n'existerait toutefois pas si l'on maintenait les organismes permanents en y remplaçant les militaires par des volontaires de carrière.

Un membre a exprimé l'opinion que les réservistes des unités d'artillerie pourraient constituer pour la G.T.A. un réservoir intéressant pour un recrutement à base locale de volontaires de carrière.

4. Le volontariat en général.

L'augmentation de la proportion de volontaires de carrière pourrait constituer une autre mesure compensatoire.

Le nombre de volontaires de carrière prévu pour le pied de paix s'élève à 24,738. L'effectif actuellement en fonction est de 21,025 et sera, à fin 1954, selon les prévisions, de 23,000, ce qui laissera encore un déficit d'environ 7 %.

La réserve s'élève en ce moment à :

a) Candidats aptes dont le dossier est complet :

Spécialistes :

558 d'expression française,
268 d'expression flamande;

Non-spécialistes :

118 d'expression française,
160 d'expression flamande.

Total ... 1,104

b) Candidats aptes dont le dossier administratif est incomplet :

Spécialistes :

384 d'expression française,
448 d'expression flamande;

Non-spécialistes :

71 d'expression française,
36 d'expression flamande.

Total ... 939

Il faut prévoir un déchet de 10 %. Il en restera donc 850.

Le total de la réserve prévisible se chiffre donc à $1,104 + 850 = 1,954$, ce qui permettra d'atteindre les 23,000 à fin 1954 sans déchets. Or, comme il y a un déchet annuel d'environ 1,200, avant de créer éventuellement de nouveaux emplois de volontaires de carrière, il faudra recruter en plus des 1,954 sus-indiqués, le déchet annuel de $1,200 + (24,738 - 23,000) = 2,938$ pour atteindre le cadre actuellement nécessaire.

En ce moment, le nombre de demandeurs à convoquer s'élève à 714, ce qui représente environ 350 futurs candidats possibles (50 % à peu près des candidatures sont, en général, admises).

Deux problèmes ont notamment été soulevés : celui du pourcentage de personnel de carrière tolérable dans une armée démocratique et celui des conditions de rémunérations appliquées aux volontaires de carrière.

De militaire leden hebben verklaard dat een dergelijke reorganisatie van de territoriale wacht voor luchtafweer een te grote tijdsparre, nodig om in te grijpen voor de verdediging van de vliegvelden, met zich zou brengen, 't is te zeggen 3-5 uren in plaats van een onmiddellijke actie.

Dit nadeel zou nochtans niet bestaan indien we de bestendige organismen mochten behouden en er de dienstplichtigen vervangen door beroepsvrijwilligers.

Een lid was van mening dat de reservisten van de artillerie-eenheden een belangwekkende reserve zouden kunnen uitmaken voor de territoriale wacht voor luchtafweer, voor een locale aanwerving van beroepsvrijwilligers.

4. Het vrijwilligerschap in het algemeen.

De verhoging van het aantal beroepsvrijwilligers zou een andere compensatiemaatregel kunnen uitmaken.

Het aantal beroepsvrijwilligers, voorzien op vredesvoet, bedraagt 24,738. De thans in functie zijnde getalsterkte belooft 21,025 en zal, einde 1954, volgens de vooruitzichten, 23,000 bereiken, hetgeen nog een tekort van ongeveer 7 % betekent.

De reserve bedraagt voor het ogenblik :

a) *Geschikte* kandidaten, wier dossier volledig is :

Specialisten :

558 Franstaligen,
268 Vlaamstaligen;

Niet-specialisten :

118 Franstaligen,
160 Vlaamstaligen.

Totaal ... 1,104

b) *Geschikte* kandidaten, wier administratief dossier onvolledig is :

Specialisten :

384 Franstaligen,
448 Vlaamstaligen;

Niet-specialisten :

71 Franstaligen,
36 Vlaamstaligen.

Totaal ... 939

Men moet een verlies van 10 % voorzien. Blijft dus over 850.

Het totaal van de in het vooruitzicht gestelde reserve bedraagt dus $1,104 + 850 = 1,954$, wat zal toelaten de 23,000 te bereiken einde 1954, zonder verlies. Doch, daar er een jaarlijks verlies van ongeveer 1,200 bestaat, zal men, vooraleer gebeurlijk nieuwe betrekkingen van beroepsvrijwilligers open te stellen, boven de voornoemde 1,954, het jaarlijks verlies van $1,200 + (24,738 - 23,000) = 2,938$ moeten aanwerven om het thans noodzakelijke kader te bekomen.

Op dit ogenblik bedraagt het aantal op te roepen aanvragers 714, wat ongeveer 350 mogelijke toekomstige kandidaten betekent (50 % ongeveer der kandidaten worden, over het algemeen, toegelaten).

Twee vraagstukken werden opgeworpen : dit van het percentage beroepspersoneel dat geduld kan worden in een democratisch leger en dit van de bezoldigingsvoorwaarden, toegepast op beroepsvrijwilligers.

Les grades.

Une réduction du temps de service à 18 mois entraînerait, pour la force terrestre, un déficit de :

465 emplois d'officiers de réserve,
966 emplois de sous-officiers de réserve.

La récupération possible par une réorganisation éventuelle de la G.T.A. ne s'élevant qu'à 129 emplois d'officiers et 411 emplois de sous-officiers, il resterait au moins à trouver la possibilité de récupérer :

336 emplois d'officiers de réserve,
555 emplois de sous-officiers de réserve.

Deux solutions ont été envisagées :

A. — Augmenter le nombre d'officiers de réserve en rappel de longue durée;

— augmenter le nombre de sous-officiers d'active.

B. — Admettre un temps de service plus long pour les miliciens candidats officiers de réserve et candidats sous-officiers de réserve que pour les miliciens ordinaires.

Le système de désignation des officiers et sous-officiers de réserve étant basé sur le « volontariat », l'expérience a démontré que le nombre de candidats est plus élevé lorsque la durée du service est uniforme que lorsqu'elle est plus longue pour les candidats officiers de réserve et candidats sous-officiers de réserve.

Il est à noter que des réserves formelles ont été faites par les membres militaires en ce qui concerne l'efficacité d'un temps de service de 18 mois pour les candidats officiers de réserve de la force aérienne et de la force navale et de certaines catégories de la force de terre.

En ce qui concerne la première, le cycle d'instruction des candidats officiers de réserve prévoit 8 mois à l'école des officiers, un stage en unité pour aboutir à la nomination au grade de sous-lieutenant le quinzième mois. A ce moment, ces officiers de réserve ne seraient pas aptes à prendre la responsabilité entière de leur emploi. Il faudrait, a déclaré le membre militaire, augmenter le nombre d'officiers d'active afin que les officiers de réserve apprennent leur métier en doublure d'un officier d'active.

La même remarque a été exprimée en ce qui concerne l'officier de réserve de pont dans la force navale. Dans tous les pays du NATO, la durée du temps de service dans la marine est plus longue que dans les autres armes. (Hollande, 21 mois de service; candidats officiers de réserve, 24 mois.)

5. Le service militaire féminin.

Cette question n'a pu être abordée autrement que sous la forme d'une note documentaire remise aux membres et décrivant sommairement les initiatives prises par certains pays. Nous en extrayons quelques indications :

France (législation datant de fin 1951 et fin 1952).

Corps existants :

P.F.A.T. = personnel militaire féminin des armées de terre,
S.F.F. = service féminin de la flotte,
F.F.A. = force féminine de l'air.

De gegradueerden.

Een vermindering van de dienstdtijd tot 18 maanden zou, voor de landmacht, een tekort van :

465 betrekkingen van reserveofficiëren en
966 betrekkingen van reserveonderofficiëren tot gevolg hebben.

Daar de reorganisatie van de territoriale wacht voor luchtafweer het terugwinnen van slechts 129 betrekkingen voor officieren en 411 betrekkingen voor onderofficiëren mogelijk maakt, zou men nog de mogelijkheid moeten vinden om :

336 betrekkingen voor reserveofficiëren en
555 betrekkingen voor reserveonderofficiëren terug te winnen.

Twee oplossingen werden in beschouwing genomen :

A. — Het aantal reserveofficiëren voor heroproeping van lange duur vermeerderen;

— het aantal onderofficiëren van het actief kader vermeerderen.

B. — Voor de kandidaten-reserveofficiëren en de kandidaten-reserveonderofficiëren een langere dienstdtijd dan voor de gewone dienstplichtigen aanvaarden.

Daar het systeem van toetreding tot de reservekaders voor de reserveofficiëren en onderofficiëren gebaseerd is op het « vrijwilligerschap », heeft de ondervinding aangetoond dat het aantal kandidaten merkkelijk hoger is wanneer de duur van de dienstdtijd gelijkvormig is dan wanneer hij langer is voor de kandidaten-reserveofficiëren en de kandidaten-reserveonderofficiëren.

Er dient opgemerkt, dat uitdrukkelijk voorbehoud werd gemaakt door de militaire leden wat betreft de doeltreffendheid van een dienstdtijd van 18 maanden voor de kandidaten-reserveofficiëren van de luchtmacht, van de zeemacht en, in zekere categorieën, van de landmacht.

Wat de eerste betreft, voorziet de opleidingscyclus van de kandidaten-reserveofficiëren, 8 maanden in de school voor officieren, en een stage in een eenheid om in de vijftiende maand tot de benoeming tot de graad van onderluitenant te komen. Op dat ogenblik zouden deze reserveofficiëren niet bekwaam zijn de gehele verantwoordelijkheid van hun betrekking waar te nemen. Het zou nodig zijn, verklaart het militair lid, het aantal officieren van het actief kader te verhogen, ten einde de reserveofficiëren hun beroep aan te leren als doublure van een officier van het actief.

Dezelfde opmerking werd gedaan betreffende de reserveonderofficiëren in de zeemacht. In alle landen van de NATO is de duur van de dienstdtijd in de marine langer dan in de andere wapens. (Holland 21 maanden; voor de kandidaten-reserveofficiëren, 24 maanden.)

5. De vrouwelijke militaire dienst.

Deze kwestie kon slechts aangevat worden in de vorm van een documentaire nota, overhandigd aan de leden en waarin beknopt de door zekere landen genomen initiatieven weergegeven worden. Wij ontleen daaraan enkele gegevens :

Frankrijk (wetgeving daterend van einde 1951 en einde 1952).

Bestaande korpsen :

P.F.A.T. = (vrouwelijk militair personeel der landlegers),
S.F.F. = (vrouwelijke vlootdienst),
F.F.A. = (vrouwelijke luchtmacht).

Dans chaque armée :

- cadre de spécialistes du Service de Santé,
- cadre de spécialistes des autres services (transmissions, services d'état-major, mécanographes, matériel).

Effectifs existants en 1953 :

P.F.A.T.	7,703
S.F.F.	127
F.F.A.	2,388
	10,218

Affectation sur n'importe quel territoire dans les mêmes conditions que personnel masculin. Toutefois pas envoyées d'office hors d'Europe ou du bassin méditerranéen avant l'âge de 25 ans (sauf convoyeuses de l'air).

En temps de guerre, ou en temps de paix, sur des territoires où se déroulent des opérations de guerre, il peut être créé des formations féminines homogènes opérant en unités constituées.

Grande-Bretagne (législation de 1945, 1948 et 1949).

Il existe six corps militaires féminins :

- W.R.A.C. (force terrestre),
- W.R.A.F. (force aérienne);
- W.R.N.S. (force navale);
- Q.A.R.A.N.C. (infirmières force terrestre);
- Q.A.R.N.N.C. (infirmières force navale);
- P.M.R.A.N. (infirmières force aérienne).

Effectifs existants en 1953 :

W.R.A.C.	9,100 (y compris les nurses);
W.R.A.F.	9,800 (y compris les nurses);
W.R.N.S.	4,900 (y compris les nurses).
	23,800

Affectation : Ce personnel peut être désigné pour le service dans la métropole ou outre-mer. Normalement pas envoyé outre-mer avant 6 mois de service ni avant l'âge de 19 ans.

Pendant la guerre, le « National Service Act » de 1941 imposa aux femmes non mariées de 19 à 30 ans l'accomplissement du service.

Pays-Bas (législation de fin 1951).

Trois corps féminins existent :

- M.I.L.V.A. (forces terrestre et aérienne);
- M.A.R.V.A. (force navale);
- N.V.K.L. (infirmières).

Sont essentiellement utilisées dans les services administratifs et les services spéciaux (transmissions, santé, services social et ménager).

Effectifs en septembre 1953 :

M.I.L.V.A. (force terrestre)	541
M.I.L.V.A. (force aérienne)	87
M.A.R.V.A.	423
N.V.K.L.	?
	1,051 + N.V.K.L.

In elk leger :

- kader van de specialisten van de Gezondheidsdienst,
- kader van de specialisten der andere diensten (transmissies, stafdienst, mecanografen, materieel).

Bestaande getalsterkten in 1953 :

P.F.A.T.	7,703
S.F.F.	127
F.F.A.	2,388
	10,218

Dienstbestemming op om het even welk grondgebied onder dezelfde voorwaarden als het mannelijk personeel. Nochtans, niet ambtshalve buiten Europa of het gebied der Middellandse Zee gezonden beneden de leeftijd van 25 jaar (behalve de begeleidsters bij de luchtvaart).

In oorlogstijd, of in vreedstijd op een grondgebied waar krijgsvieringen plaats vinden, bestaat de mogelijkheid dat homogene vrouwelijke formaties, die in gesloten eenheden optreden, gevormd worden.

Groot-Brittannië (wetgeving van 1945, 1948 en 1949).

Er bestaan zes vrouwelijke militaire korpsen :

- W.R.A.C. (landmacht),
- W.R.A.F. (luchtmacht);
- W.R.N.S. (zeemacht);
- Q.A.R.A.N.C. (verpleegsters landmacht);
- Q.A.R.N.N.C. (verpleegsters zeemacht);
- P.M.R.A.N. (verpleegsters luchtmacht).

Bestaande getalsterkten in 1953 :

W.R.A.C.	9,100 (nurses inbegrepen);
W.R.A.F.	9,800 (nurses inbegrepen);
W.R.N.S.	4,900 (nurses inbegrepen).
	23,800

Dienstbestemming : Dit personeel kan aangewezen worden voor dienst in het Moederland of overzee. Gewoonlijk pas na 6 maanden dienst, en niet vóór 19-jarige leeftijd naar overzeese gebieden gezonden.

Tijdens de oorlog legde de « National Service Act » van 1941 aan ongehuwde vrouwen van 19 tot 30 jaar het volbrengen van de dienst op.

Nederland (wetgeving van einde 1951).

Er bestaan drie vrouwelijke korpsen :

- M.I.L.V.A. (land- en luchtmacht);
- M.A.R.V.A. (zeemacht);
- N.V.K.L. (verpleegsters).

Worden hoofdzakelijk in dienst gesteld in de administratieve diensten en de speciale diensten (transmissies, gezondheidsdienst, sociale dienst en huishoudelijke dienst).

Getalsterkte in September 1953 :

M.I.L.V.A. (landmacht)	541
M.I.L.V.A. (luchtmacht)	87
M.A.R.V.A.	423
N.V.K.L.	?
	1,051 + N.V.K.L.

Etats-Unis (loi de juin 1948).

	Nurses
W.A.C. (force terrestre) effectifs en octobre 1953	9,869 + 5,295
W.A.F. (force aérienne) effectifs en octobre 1953	12,338 + 3,084
W.A.V.E. (force navale) effectifs en octobre 1953	9,339 + 2,522
Aux fusiliers marins	2,669
	45,116

La législation actuelle ne prévoit pas la conscription de femmes en cas de guerre, mais les plans de mobilisation comportent un important recrutement de personnel féminin.

Norvège.

Les membres de l'organisation civile « Lottetforbund » remplissent certaines fonctions dans les services auxiliaires de l'armée et de la « Home Guard ». Pas d'autres renseignements.

Canada.

Des femmes sont employées dans l'« Air Force » pour le travail de bureau, le radar, les télécommunications. A l'armée de terre et la force navale, on ne recrute que des infirmières et pour le « Service Welfare ».

Au 31 mars 1953, il y avait 3,500 femmes dans les forces et 2,758 inscrites dans la réserve.

**

Comme nous l'avons indiqué au début de ce rapport, le temps a manqué à la Commission pour examiner, sur la base des indications qui lui ont été communiquées, les propositions positives, les confronter et en élaborer une synthèse sous forme d'avis.

Votre Commission a jugé préférable de se borner à un exposé des données du problème. Elle est consciente d'avoir ainsi, dans la limite du temps mis à sa disposition, accompli un travail incomplet certes, mais utile déjà et propre à servir de base à des études ultérieures.

Le rapport a été approuvé par 13 voix et 2 abstentions.

Les Rapporteurs,

W. BRUYNINCX. G. DEJARDIN.

Le Président,

Vicomte COSSEE de MAULDE.

Vereinigde Staten (wet van Juni 1948).

	Nurses
W.A.C. (landmacht) getalsterkte in October 1953	9,869 + 5,295
W.A.F. (luchtmacht) getalsterkte in October 1953	12,338 + 3,084
W.A.V.E. (zeemacht) getalsterkte in October 1953	9,339 + 2,522
Bij de mariniers	2,669
	45,116

De huidige wetgeving voorziet geen dienstplicht voor vrouwen in geval van oorlog, doch de mobilisatieplannen behelzen een omvangrijke werving van vrouwelijk personeel.

Noorwegen.

De leden van de burgerlijke organisatie « Lottetforbund » vervullen zekere functies bij de hulpdiensten van het leger en de « Home Guard ». Geen andere inlichtingen.

Canada.

Gebruik van vrouwen bij de luchtmacht voor kantoorwerk, radar, telecommunicaties. Bij het landleger en de zee-macht worden alleen verpleegsters en vrouwen voor de « Welfare-dienst » aangeworven.

Op 31 Maart 1953 waren er 3,500 vrouwen in dienst bij de strijdkrachten en waren er 2,758 bij de reserve ingeschreven.

**

Zoals wij bij het begin van dit verslag hebben aangeduid, ontbrak de tijd aan de Commissie om, op basis van de haar verstrekte gegevens, positieve voorstellen te onderzoeken, ze te vergelijken en er een synthese van uit te werken in vorm van advies.

Uw Commissie heeft het verkieslijk geacht zich te beperken tot een uiteenzetting van de gegevens van het probleem. Zij is er zich van bewust, in de beperkte tijdsperiode waarover zij beschikte, een werk volbracht te hebben, onvolledig voorzeker, maar toch reeds nuttig en dat als basis kan dienen voor latere studies.

Het verslag werd goedgekeurd met 13 stemmen en 2 onthoudingen.

De Verslaggevers,

W. BRUYNINCX. G. DEJARDIN.

De Voorzitter,

Burggraaf COSSEE de MAULDE.